zpravodaj
vodních
skautů
a skautek

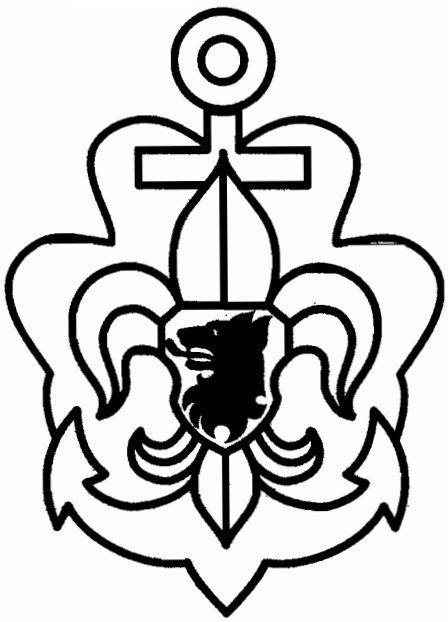

KAPITÁNSKÁ POŠTA

HKVS

2002/2003

ročník 5

Kapitánská pošta

Obsah **strana**

Kapitáni a kapitánky ... 1
Nový rok před námi ... 1
PF 2003 od redakce ... 1
Bratři ... 2
Kruhy na vodě V. ... 3
Z dopisu čestného hlavního kapitána Mirko Vosátky ... 4
Kolik unese zaražená pilota? ... 4
Český pohár ve vodáckém tříatlonu ... 5
Chcete vlastní lodní zvon se znakem vodních skautů ... 5
Ohlédnutí za skautskými Vánocemi ... 6
Absolventi KZ 2001/02 ... 6
O zlaté prase ... 7
Sawadee ... 7
Něco pro zasmání – Vzpomínka na tábor ... 7
Vlajky a jejich používání ... 8–9
Historie Slanečků – PVS Kolín, II. díl ... 10–12
XI. Lesní škola vodních skautů 2003 ... 12
Guadalcanal 11 ... 13–14
Japonské vlajky použitelné na Navigamu 2003 ... 15
Sluneční soustavou krok za krokem – MARS ... 16–17
Zápis ze zasedání HKVS ... 18
Informace o úpravě stanov SHP pro nové volební období ... 19
Zápis o volbě nositelů Řádu stříbrného bobra ... 19
Navrhovaná struktura SHP pro nové volební období ... 20

Pomyslete, kolik rozumu a energie se vynakládá na to, aby se lidem ukázalo, jak jsou špatní. A představte si, že by se všechna ta energie vydala na to, aby se lidem ukázalo, co je v nich.

Gorkij

Kapitáni a kapitánky!

Děkuji každému a každé z vás za množství přání k Vánocům a novému roku, která vnímám jako srdečné vyjádření přátelství nejen mně, ale celé naší modré a mokré pospolitosti.

Já sám jsem se snažil své přání poslat na každý přístav a zejména těm vodáckým oddílům, jejichž kapitány jsem už dlouho nebo dosud vůbec neviděl. Věřím však, že se v hojné míře potkáme na Navigamu 2003. Opět se potkají vodácké oddíly z celé republiky, opět se setkáme i se zahraničními bratry a sestrami, opět mají možnost se potkat ti, kterým většinou jen říkáme: „Nejen my jsme vodní skauti, ale jsou i v Plzni, Znojmu, Dvoře Králové, Strakonicích, Kroměříži, ..., však uvidíte."

Trochu nám vytýkají, že si tam budeme hrát na válečné střetnutí a že se představitelé Japonského císařství mohou cítit dotčeni, když připomeneme jejich tehdejší prohru. Nemyslím.

Jednak na Guadalcanalu o japonskou prohru přímo nešlo, protože oni tehdy po mnoha měsících bojů ostrov vyklidili takovým způsobem, že americká námořní pěchota v závěru poměrně dlouho nevěděla, že bojuje už jen se zabezpečovacími jednotkami, jednak bychom měli ze skautů vychovávat lidi sice mírumilovné, ale na nebezpečí připravené. Fundamentalistický terorismus a živelné katastrofy v posledních letech mi ten názor potvrzují. Ostatně chceme v závěru připomenout památku padlých obou stran, ba vlastně i strany třetí – bezejmenných obyvatel Šalamounova souostroví. (Mimochodem, vodní skauti - fangličkáři: Díky článkům v KP a samostudiu určitě všichni znáte americkou i japonskou vlajku, ale znáte i vlajku Šalamounových ostrovů?)

Nebojme se tedy si na Navigamu hrát. Hra nás učí být připravenými na obtíže, připravenými pomáhat vítězi, poraženému i nezúčastněnému, být připravenými optimisticky překonat prohru i velkoryse unést vítězství.

A tak ahoj, nazdar a na zdar největší akci vodních skautů v tomto roce!

Vezír

Nový rok před námi

Opět začíná nový rok. Nebude to rok jednoduchý. Čeká nás nový president, je to poslední rok před vstupem naší republiky do Evropské unie. To připomínám jen na okraj. Současně s tímto krokem však my, skauti, budeme mít blíže k našim bratrům a sestrám v zemích EU. Je proto nutné, abychom se daleko více chovali jako skauti a byli příkladem skautům v sousedních zemích, abychom dokázali, že skauting u nás žije, že nejsme jen skautským skanzenem.

Smutné však je, když si uvědomíme, že se naše organizace rozdělila, že jsou mezi námi rozbroje a dělí se přístavy. Obyčejně jsou to malicherné věci, které toto zaviňují. Ti, kdo takové situace nezvládnou, jsou obyčejně skauti jen jménem. Nemají v sobě toho správného skautského ducha. My, skauti, musíme se naučit být tolerantní, snažit se chápat toho druhého a pokusit se srovnat svoje názory s názory jiných. Vždyť vychováváme mládež a jistě nechceme, aby se v budoucnu znovu vyskytovaly obdobné případy.

Chceme a musíme být příkladem všem lidem nejen v České republice, ale i v jiných zemích. Navíc my, vodní skauti, jsme byli vždy příkladem a výběrem mezi skauty. Buďme si toho vědomi a staňme se znovu jedničkami. U některých přístavů to však takto nevypadá.

V příštím roce to bude 68 let, kdy jsem se stal skautem. Byl bych rád, kdybych opět viděl skauting a hlavně jeho vedení jako příklad pro všechny dospělé i mládež. Buďme si proto vědomi, že to záleží jen na nás, jak žijeme podle našich skautských zákonů a zásad.

Přeji Vám všem mnoho štěstí v tomto roce.

Váš Jack

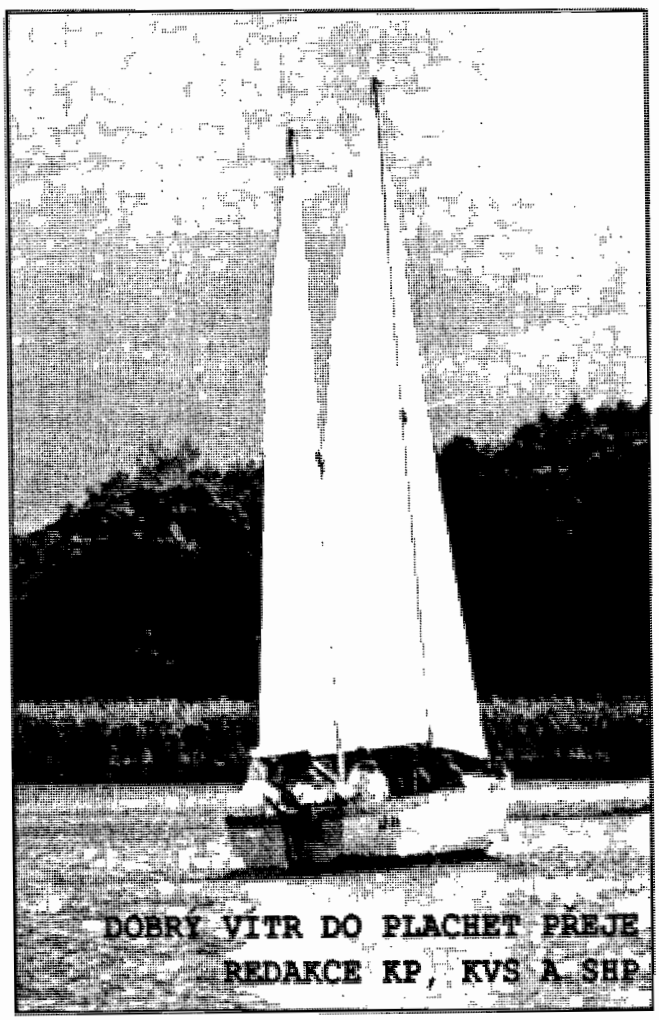

Bratři

(o Mistru Janovi a mé naivitě)

Léto. Břeh jezera se plní lidmi. Představuji si, že tam bylo docela dusno. Lidé se sbíhají, protože se chystá zábava. Pravda, trochu morbidní, protože se chystají upálit jednoho kacíře. Strkanice, každý se snaží dostat místo s nejlepším výhledem. Netuší, že jednou bude stačit, aby si člověk natáhl papuče, otevřel lahvové a stiskl knoflík. Rozsvítí se jakási bednička a podobných kratochvílí nám nabídne pan senátor nepřeberně. Jenže ještě je středověk. Již ho přivádějí, je pohublý, ale ne tak kachektický, jak ho maloval Brožík, na hlavě potupnou papírovou čepici. Oheň zaplál a stařenka polénko přikládá. Autor české gramatiky to glosuje posledními slovy „Sancta simplicitas".

Kdyby Mistr Jan znal mě, asi by nehovořil o svaté prostotě. Myslím, že by hovořil, i přes vážnost situace, poněkud expresivněji. Již mnoho let píšu svá zamyšlení o kterých ani nevím, zda je nazvat úvahou či fejetonem, pod názvem Bratři. Jen a pouze bratři. Plus podtitul, který k tomu patří jak k velbloudovi hrby. Není to projev mého mužského šovinismu. Nevím, na co bych měl být pyšný. Při mé jateční váze není ani nač. Nota bene mě nikdy nebavilo hromadit sbírku mužských zážitků. Od počátku skautského působení jsem byl zastáncem koedukace. Dokonce se dosud pyšním, že dostat se za komunistu na index bylo snadné. Já jsem naopak dostal dištanc od skautů (konkrétně od jedné sestry) za článek, kterým jsem koedukaci hájil. „Bratři" nazývám svá povídání, protože je to krátké. Ne proto, že bych chtěl sestřičky odsunout, že bych je přehlížel. Jen si myslím, že název má být krátký, břitký. Pak k tomu lze doplnit podtitul, který je delší a možná bláznivý, aby upoutal. Proto třeba ten název o první admiralitní plavbě. Navíc se snažím ctít platnost slibu a zákona a cítím se být bratrem každého skauta bez rozdílu, na jak pohledné hrudi nosí lilii.

Dva roky jsem se snažil o cosi v projektu Skauting - Most přes rozbouřené vody. Myslel jsem si, že prostřednictvím skautingu a prací pro děti můžeme napomoci usmíření v zemi, která po dlouhá desetiletí trpí. Zemi, z jejíchž táborů i otrlí příslušníci SS odcházeli pobledlí a zvracející hrůzou. Zemi, kde pod dohledem mezinárodních sil došlo k masakru civilistů. Naivně jsem si myslel, že pro děti dospělí ustoupí od nesmyslných antipatií. Jak hloupé. Jak jsem velikášsky přecenil své síly. Projekt promrhal spoustu peněz za různé storno poplatky, protože balkánští bratři vždy našli na poslední chvíli důvod, proč to či ono nejde. K naší hrůze jsme zjistili, že nelze jednoduše udělat tábor v jedné republice Bosny, protože by se skautíci mohli dostat do styku s dětmi druhého či třetího etnika. Nejen, že se nedohodnou bratři z Banja Luky a Sarajeva (Republika Srbská a Muslimsko chorvatská federace), nejsou schopni se dohodnout ani Zenica a Sarajevo (Federace). Opět staré známé. Kdo dostane pod palec pomoc ze zahraničí, bude rozhodovat o jejím rozdělování. Po dvou letech jen chandra, pocit zmaru, vyplýtvaných peněz i sil lidí, které jsem přemluvil ke spolupráci.

Ovšem, je to tak nepochopitelné? Pokud se rozhlédneme po domácích luzích a hájích, nejsme na tom dosud stejně? Vždyť ani dvanáct let po obnově činnosti jsme neopustili dohady, kdo je pravý skaut. Jestli ten, kdo se stáhl do ústraní, nebo ten kdo poslechl Plajnera a pak musel nejrůzněji lavírovat a dělat nejrůznější úlitby straně a vládě. Dlouho jsem říkal, že by veškeré krojové komise, které o našem kroji rozhodovaly, měly vrátit opomíjené skautské hole. Ty bychom měli dát dětem do rukou a poslat je na nejbližší sněm, ať jdou řadou a berou to vinný, nevinný. A to si myslím i o tom posledním, kde bych to schytal sám. A po právu. Ve snaze pomoci nápravě jsem také podpořil vznik VRJ a NJ. Doufal jsem, že se situace zlepší. Místo toho máme v čele několik institucí, které tu více tu méně otevřeně nevraží a snaží se uchopit větší díl rozhodovací moci. A to se pak odrazí i v tom, že skupina, která se snaží dát do kupy insuficientní zdravotní vzdělávání naší organizace ztratí rok, protože jedni jsou na straně VRJ, druzí na straně NJ. Jak malicherný život vedeme, bratři.

P.S. Tohle je poslední důvod, proč svá zamyšlení nazývám Bratři. Tuto větu jsem totiž použil již ve svém prvním povídání. Ač si to již nikdo nepamatuje, snažím se ji takhle připomínat, neboť je stále aktuální.

Jezevec

Vysvětlivky: VRJ – velká rada Junáka, NJ – náčelnictvo Junáka

Kruhy na vodě

V.

Tiše a nenápadně plynula voda pod ledovým krunýřem v noci, kdy naše lidské počínání lámalo další rok nového století a nového tisíciletí, v jehož letopočtu čteme trojku. Teprve tři tvoří společenství - tak jsme to slýchávali v latinském originále za mladých dnů života.

Ten letopočet je taky mladý, taky říká, že teprve, až se s ním budeme loučit, můžeme usuzovat, jaký ten vstup do nového století vlastně byl a snad i vyhlížet šťastnější roky, které k nám přicházejí. Nebo snad my jsme zamířili k nim? Jak to je?

Sestra voda nám toho poví málo, i vyčarovat kruh na její hladině je vzácností. Nabírá sílu k jarnímu rozhojnění a rozvlnění. Snad i v tom můžeme vidět kus dobré rady. I my potřebujeme růst jako její síla: ve skrytu, pokojně, se zaměřením na hlubinu. Tam právě se teď ukryla ta nejtěžší a nejmoudřejší voda, aby zachovala život té vší vodní havěti, s kterou se celoročně přátelí. Tam také odpočívající kořeny vodních rostlin „zahřívá" svým chladem. Všechno to čeká, čeká s nadějemi na nové probuzení, na nové rozlití v paprscích sílícího slunce.

Jak umíme čekat a růst my? V časech novoročních předsevzetí jistě nebudou na škodu právě tyto připomínky sestry vody. Zkusme uklidnit svou mysl, ponořit se do hloubky, kde je možno zahlédnout tvář Pravdy a Lásky, něco si odtud vzít a vynést na stříbřitý povrch svých dnů, až nastane vhodnější čas. A ještě něco: S objevenou moudrostí hospodařit, vždyť ani voda se nikdy nepředá a nevydá svou podstatu. Ona ví, že kde by chyběla zcela, zůstane suchá poušť. Její užitečnost je i výzvou k naší užitečnosti a prospěšnosti, když říká, že máme dobře vážit čas i prostředky a vynakládat oboje rozumně a na vhodném místě a v pravý čas.

Čas právě před našima očima otevřel nový letopočet. Ať je to vyplutí šťastné. Ještě že prameny nezamrzají ani v třeskuté zimě. Dovolte mi, milí čtenáři, abych připil touto krásnou a moudrou tekutinou. Jeden z našich významných předchůdců ji přece nazval jediným nápojem, který je hodný muže.

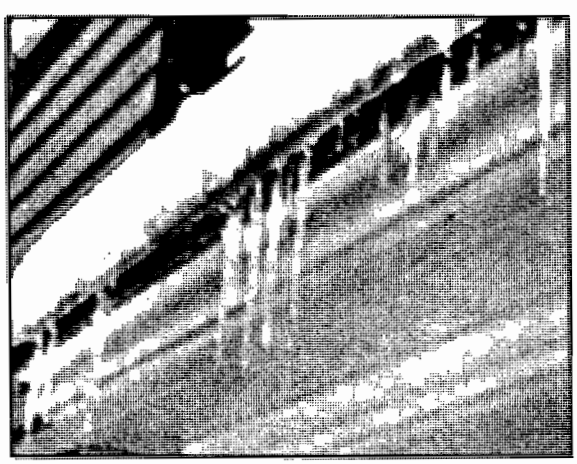

Nuže: Připíjím na křišťál rampouchů, na zurčení jarních potoků, na zteplalou vodu krásného léta i na další mlžnou šeď podzimních vod. Připíjím a přeju sobě i Vám: Ať je Vám u nich vždycky dobře, ať je Vám voda vlídnou průvodkyní a osvěžením na cestách, ať nikdo neokusí její ničivou sílu. Ať každý radostně můžeme vhodit svůj kamínek a radovat se z přátelského objímání kruhů a kroužků, které se protaly s těmi, které vhozením jako výzvu k přátelství hodili naši blízcí, které máme rádi.

Váš Balú

Z dopisu čestného hlavního kapitána Mirko Vosátky:

Letošní povodeň a příští na jaře 2003, jak předpovídají meteorologové, musí být výzva, aby vodácké oddíly byly na to řádně připraveny. Vodní skauti mohou svou činností „záchranců" velmi přispět k obnovení dobrého jména skautingu.

Bude nutno zavést starý zvyk, že každá vodácká pramice má svoji vizitku v oddílové vlajce na přídi. Tím se také odliší vodácké pramice od ostatních záchranářů. Každý vodácký přístav by měl mít dvě pramice připraveny na tuto předvídanou katastrofu.

4 pádla, bidlo s hákem, 2 rezervní pádla, igelitový pytel, ve kterém by každý člen posádky měl vlastní sáček se suchým spodním prádlem, rezervními tepláky a sacími punčochami. Mimo to igelitový pytel s 2 karimatkami a dvěma spacími pytli pro „zachráněné".

BUĎ PŘIPRAVEN SLOUŽIT by mělo být heslem vodáků.

Mirko Vosátka – Grizzly

Poznámka HKVS: Tato rada jednadevadesátiletého mladíka by se měla pro přístavy stát závaznou. Ty povodně opravdu hrozí, jak ukázaly dny kolem Nového roku.

Kolik unese zaražená pilota

jsem se dozvěděl z přednášky na Zemské lesní škole vodních skautů v Bechyni v roce 1947, otištěné v KP 12/II z 10. září 1947. Únosnost piloty je zde dána vztahem:

$$P = (Q^2 * h) / (m * x * (Q + Q_1))$$

kde Q - hmotnost beranu nebo palice, Q_1 hmotnost piloty, h - výška ze které beran padá, x - vniknutí piloty při jednom (posledním) nárazu, m - koeficient bezpečnosti (4 - 6).

Je zde také uveden příklad: pilota o ∅ 10 cm a délce 1,5 m (o hmotnosti 7 kg) je zarážena palicí o hmotnosti 20 kg, která dopadá s výšky 60 cm. Při posledním rázu pronikne do půdy 5 mm. Dosadíme do vzorce a vyjde:

$$(20^2 * 0{,}6) / (5 * 0{,}005 * (20 + 7)) = 240 / 0{,}675 = 356 \text{ [kg]}$$

Celý příklad jsem poněkud přetlumočil do současného fyzikálního jazyka. Uvedený vztah je správný i v rozměrech, pokud přihlédneme k tomu, že pochází z doby, kdy se obecně nerozlišovalo mezi kg váhy (dnešní hmotnost) a kg síly (později kilopond), o nějakých Newtonech ani nemluvě. Naskýtají se dvě otázky:

1. Jak by uvedený vztah vypadal dnes, při použití jednotek SI ?
2. Co vlastně vzorec představuje (tedy jak a proč se to vlastně takto počítá) a jestli jde o vztah odvozený exaktně, nebo je to vztah empirický?

Samozřejmě že odpověď na první otázku je podmíněna uspokojivým vyřešením otázky druhé. A to je úkol, který před Vás, vážení kapitáni, kladu. Autor první správné odpovědi na obě otázky, mně doručené jakýmkoli způsobem, bude z mých soukromých prostředků na příštím semináři K+K odměněn volnou konsumací do výše 50,- Kč.

V úctě Pavel Česák
4. přístav VS Praha

A ještě něco!!!

V archivu chybějí některá čísla KP z poválečných ročníků. Jedná se o návod na oplachtění pramice, který vyšel jako příloha I. ročníku a čísla 6. a 7. z ročníku druhého. Jestli někdo tato čísla máte, ozvěte se mi prosím, rád bych je okopíroval.

Děkuji, Pavel Česák

Český pohár ve vodáckém tříatlonu

Závody pro R&R a starší

Pořádá 16. PVS „Šestnáctka“ Praha a 7. PVS „Sedmička“ Pardubice

15. 3. 2003 trimaraton Sob cup - 3. ročník
Start: 8 hodin Srbsko u Berouna.
Závod určený pro jednotlivce či dvojice R&R starší 18ti let, při kterém si zaběhnete, ujedete na kole a lodi maratónskou trať – celkem tedy cca 126 km. Na to celé máte 24 hodin.
Pořádá 16. PVS Praha

12. 4. 2003 Pardubický tříatlon - 2. ročník
Start: 12 hodin u skautských kluboven v Pardubicích.
Závod, určený pro jednotlivce či dvojice R&R starší 16ti let, při kterém si na maratónské trati zaběháte, zajezdíte na kole a lodi. Celkem na to máte 5 hodin.
Pořádá 7. PVS Pardubice

25. - 31. 8. 2003 Vltavská anabáze
Nejtěžší závod, který kdy skauti pořádali.
(Závod je pořádán u příležitosti 60 let vzniku 16. oddílu vodních skautů v Praze)
Start v 7 hodin v Českých Budějovicích u skautské klubovny „Valcha“
Etapový závod určený pro jednotlivce, dvojice či čtyřčlenné týmy R&R starší 18ti let, při kterém důkladně poznáte řeku Vltavu ze všech pohledů – při běhu, při jízdě na kole a při jízdě na lodi. Takže první tři dny se běží, další den se jede na kole a na konec tři dny na lodi. Krásný způsob, jak strávit s partou kamarádů poslední srpnový týden.
Pořádá 16. PVS Praha

28. 9. 2003 Pražský maratónský tříatlon - 5. ročník
Start: 9 hodin u loděnice TJ Slavoj Praha v Braníku - Praha 4.
Závod určený pro jednotlivce či dvojice R&R starší 16ti let, při kterém si na maratónské trati zaběháte, zajezdíte na kole a lodi. Celkem na to máte 6 hodin.
Pořádá 16. PVS Praha

Podrobnosti o jednotlivých závodech na **www.zazavodtesi.unas.cz**

Kontakt:
David Waraus – Jupp
Vinohradská 76, 130 00 Praha 3
jupp.16pvs@seznam.cz , www.zazavodtesi.unas.cz

Chcete vlastní lodní zvon se znakem vodních skautů?

Kpt. Kruťas ze Strakonic oznamuje, že br. Trávníček objevil firmu, která je ochotna pro vodní skauty vyrobit zvony i se znakem VS. Předpokládá se, že zvon cca 20 cm vysoký by stál kolem 1.500 Kč, vše závisí na celkem požadovaném množství.

Zájemci, pošlete do 28. 2. 2003 objednávku na mailovou adresu vezir@seznam.cz, ze které vyčtu registrační číslo, oficiální název, místo, kontaktní adresu.

Objednávky by také bylo možno předat na jarním zasedání KVS (to je sraz K+K, víme?), ale souhrnnou objednávku a kalkulaci by to prodloužilo.

Na dotazy odpovídám, že se Velký Aka ujal výroby vlajek objednaných v Braníku a slíbil je do jarního zasedání KVS dodat.

=V=

OHLÉDNUTÍ ZA SKAUTSKÝMI VÁNOCEMI

Také k letošní vánoční pohodě ve Skautském domě v Mimoni patřil Vánoční skautský trh pro veřejnost. Dárky pro prodej vyráběli všichni skauti a skautky střediska „Ralsko". Nechybělo občerstvení pro malé i velké návštěvníky a prodej vánočních stromků a kaprů za přijatelné ceny. K Vánocům patřily i dobré skutky – péče o osamělé starší lidi, ale také zvířátka a ptáky v lesích pod Ralskem s nadílkou dobrot v lese. Všechny oddíly si uspořádaly podvečery s koledami, soutěžemi i hrami a hlavně s dárky pro každého.

Druhý oddíl vodních skautů pořádal již tradiční noc světel na řece Ploučnici. Kluci si vyrobili lodičky z kůry nebo ze dřeva, zapálili na nich vánoční svíčky a pouštěli je po hladině řeky Ploučnice. Pak sledovali, jak plují po meandrech a čekali, která dopluje nejdále.

Je to symbol přátelství-bratrství, stejně jako Betlémské světlo, které svítí pro všechny lidi dobré vůle. Přináší všem malé poselství klidu, naděje a lásky i šťastného života v míru.

Autor: Mimoňský Balů

POZOR POZOR POZOR POZOR POZOR
Ke dni 3. 1. 2003 bylo na NAVIGAMUS 2003 přihlášeno celkem 601 lidí, z toho 398 dětí a zbytek roveři, činovníci, PTP, RADIO a MASH.
Hříšníci by si měli pospíšit. Pokud nebude alespoň 800 platících, nastane problém.
Ze zahraničí přihlásila Eskadra Ostrava 20 polských harcerů. Víc informací nemám.
Vysílám tedy touto cestou SOS a MAY DAY!!!

!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! POZOR !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Nová adresa:
ivokral@sshr.cz

Bimbo

AKTUÁLNÍ INFORMACE O AKCÍCH, LESNÍCH ŠKOLÁCH A KURSECH, KURSECH KAPKA APODOBNĚ JSOU NA: **WWW.HKVS.CZ**

ABSOLVENTI KZ 2001/02

Komise HKVS - Praha
předseda Ing. Jaroslav Veit - Guma
22/01 Aleš Říman, Havlíčkův Brod
1/02 Martin Mareš, Praha
21/02 Milena Svobodová, Pardubice

Komise HKVS - Admiralitní plavba 01 - Praha
předseda Ing. Jiří Hold - Amateur
2/02 Terezie Františka Mathé, Praha
3/02 Libor Jirout, Pardubice

Komise PVS Žlutá ponorka - Třebíč
předseda Ing. Pavel Česák
17/02 Zdeněk Dvořák, Třebíč
18/02 Michal Tručka, Třebíč
19/02 Pavel Bělka, Třebíč
20/02 Jan Uher, Třebíč

Komise PVS Třináctka - Opařany
předseda Martin Chlad - Flint
4/02 Jindra Kolářová, Opařany
5/02 Jan Viktora, Opařany
6/02 Petr Holenda, Opařany
7/02 Michal Mašík, Mladotice
8/02 Jan Diart, Opařany
9/02 Linda Konrádová, České Budějovice
10/02 Josef Roubíček, Opařany
11/02 Viktor Hintnaus, České Budějovice
12/02 Marta Viktorová, Opařany
13/02 MUDr. Josef Kříž, Opařany
14/02 Petr Kolář, Opařany
15/02 Tomáš Sattran, České Budějovice
16/02 Václav Káňa, Ostrava

O ZLATÉ PRASE

Tak už je to tady! 7. prosinec a s ním očekávané sportovní klání roverů a rangers v odbíjené. Naši mlaďoši letos vnutili pozvánky známým po celé republice, a tak vyvstal problém, kde sehnat druhou tělocvičnu, pokud možno, v dosahu průmyslové školy. Náhodou nám vyšla vstříc paní ředitelka ze ZŠ Husova, tak jsme základní skupiny odehráli ve dvou tělocvičnách. K finálovým bojům jsme se pak všichni sešli u Práška na průmce. Boje to byly urputné, zákroky nevídané, některé často neměly s volejbalem nic společného, za to hraničily s výkony kaskadérů. Družstvo Pavouků přihlášené Práškem si asi spletlo organizaci i podnik, protože se hned od počátku k občerstvení dožadovalo rumu a piva. Po zjištění, že se mu od nás ničeho takového nedostane, odkráčelo do nedalekého restauračního zařízení, ale nutno podotknout, že se vrátilo včas a ve střízlivém stavu.

Svou účastí nás letos poctili i členové turistického oddílu Perseus, nováčkem v soutěži byli Vodní klokani z Nového města nad Metují. Ostatní už se představili v minulých ročnících - NEZMAR´S z Mladé Boleslavi, ZAVINÁČI ze Stopy, SPÁČI z Flotily, JZD z Jablonce a ÁČKA našich majákovských roverů a rangers.

Do finále se probojovala vždy první dvě družstva ze skupiny. Naši zaznamenali historický úspěch, když získali druhé místo ve skupině a postoupili. Nelze říci, zda to bylo tím, že dorostly posily, které se tomuto sportu věnují, nebo posilou z Vysokého Mýta, v každém případě jsme byli ve finále. Tam už jsme sice neurvali žádný bodík, Zavináči ze Stopy také ne, ale 4. místo nás plně uspokojilo. Prvenství vybojovali Pavouci před Nezmar´s.

Turnaj všichni ohodnotili velmi kladně, pěli chválu na Fiždinu buchtu a všichni si zamlouvali účast na jarním „Velikonočním kanárovi".

VÝSLEDKY:

1. místo	PAVOUCI
2. místo	NEZMAR´S
3. místo	ZAVINÁČI
4. místo	ÁČKA
5. místo	JZD
6. místo	ŠKOLA
7. místo	VODNÍ KLOKANI
8. místo	SPÁČI

zapsala: Fižďa

SAWADEE!

20. světové jamboree začíná 28. prosince a trvá do 8. ledna.
Co nového v české výpravě?
Definitivní počet účastníků: celkem 67, z toho 45 dětí.
S českými skauty poletí do Thajska fotograf Reflexu Jan Šibík. Od února 2003 bude po městech České republiky putovat výstava jeho fotografií z jamboree. V časopisu Reflex můžeme očekávat reportáž. Dále také zpravodaj Radiožurnálu Petr Vavroušek. Během celého jamboree bude do této rozhlasové stanice vysílat krátké vstupy, tak bedlivě poslouchejte!
Informace k prodávaným předmětům na podporu výpravy - nášivky výpravy, kovové odznaky tří barev, záložky, samolepky - najdete na stránkách www.skaut.cz/jamboree.cz, ze kterých lze i zaslat objednávku.

Palička, České Budějovice

NĚCO PRO ZASMÁNÍ

VZPOMÍNKA NA TÁBOR

Špunt přišel z lesa kde si vlčata zřizovala přístřešek pro přespání a ptá se: „Stene, co když na nás v noci přijde divočák?" „No coby. Praštíte ho sekerkou, však máte dvě!" Trošku se mu ulevilo, ale pak se znovu zeptal: „Ale, co když přijde i jeho manželka?" „Jaká manželka?" „No, od toho divočáka. Tuleň říkal, že je ještě divočejší než on!" „Tak i ji praštíte sekerkou, nic jiného se nedá dělat! Špunt se rozběhl zpátky do lesa a už z dálky volal: „Klucíí, je to dobrý, můžeme je praštit sekerkou, Sten nám to dovolil!!"

Na přeplněné autobusové zastávce důrazně upozorňuje Markus neposedná vlčata: „Tak, a od teďka se už budete chovat slušně, žádné povykování a honění, jste na výpravě a ne ve škole!!"

VLAJKY A JEJICH POUŽÍVÁNÍ

Jack Hájek

Opakovaně je zde použit článek z KP z let 68 a 69. Proč jej znovu uvádíme? Hlavně proto, že i na oficiálních místech často vídáme, že je používání vlajky proti zásadám správného zacházení s vlajkou.

Vlajka je symbolem státu, klubu, skautské nebo jiné organizace. Tento symbol je něco posvátného a úcta, kterou si vlajka zaslouží, se u nás, bohužel, v poslední době velmi zanedbává. Poměr stran je 2:3. Při použití jiných rozměrů se nejedná o vlajku, ale je to prapor. Na stožáru musí být státní vlajka ze všech použitých vlajek největší.

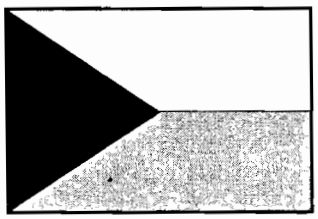

Státní vlajka

Státní vlajky se objevily na stožárech poprvé ve 14. století. Jsou symbolem samostatnosti státu. Naše státní vlajka vznikla až s obnovenou samostatností v roce 1918. Před tímto rokem se používal pouze červenobílý prapor, o pravém významu státní vlajky nebylo ani zdání. Jedinou příležitostí, kdy se česká vlajka vyvěšovala vedle vlajek jiných svobodných národů, byly Olympijské hry. Bylo to zásluhou předsedy Českého olympijského výboru Dr. Gutha-Jarkovského. Na Olympijských hrách byli totiž Češi přijímáni vedle Rakouska jako samostatný člen a proto vlála i jejich vlajka. Tehdy na ní byl český lev s královskou korunou na hlavě. Na tuto vlajku přísahali 29. 10. 1918 naši skauti věrnost nově zřízenému Československému státu, pod ní pochodovali, aby se dali do služeb tehdejšího národního výboru. Česká vlajka jako symbol našeho státu má vlát všude, kde je Čech doma. Vlaje proto i v cizině na našich velvyslanectvích. Vlajka má být svědkem našich slavnostních chvil. Zdůrazňuje, že můžeme žít, pracovat a jednat jako svobodný a rovnocenný stát v řadě ostatních států světa.

Při použití státní vlajky na stožáru, kde jsou umístěny další vlajky, musí mít největší rozměr. Při přinášení vlajky 4 osobami u ramen musí být bílá barva vlevo. Vlajka se vztyčuje v 8 hodin ráno a spouští ve 20 hodin večer. Státní vlajka se vytahuje na stožár jako první, rychle, přičemž ostatní vlajky mohou být vytahovány současně, ale státní vlajka musí být na svém místě jako první. Při spouštění jde státní vlajka ze stožáru jako poslední a pomaleji. Při velmi špatném počasí lze vlajku sejmout i dříve. Státní vlajka se nesmí dotknout země a pokud se tak stane, nemá se dále používat. Stará vlajka, která končí svou službu, se slavnostně spálí.

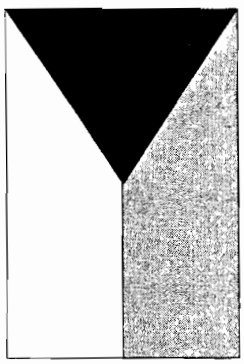

Nejhorší použití státní vlajky, když je umístěna svisle na stěně, je její bílá část na straně pravé, což je zásadní zneuctění vlajky. Bílá barva je vždy vlevo a červená vpravo. Totéž je v případě nesení vlajky ve výši ramen – bílá vlevo a červená vpravo, modrým cípem vpřed.

Skautské vlajky

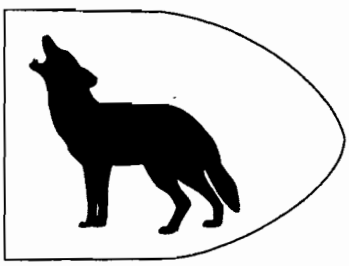

Každá skautská jednotka má mít svou vlajku, která je symbolem daného útvaru – družina, oddíl, středisko a vyšší celky. Kdykoliv vystupuje jednotka jako celek na veřejnosti, nese vlajku v čele útvaru. Vlajce prokazujeme vždy čest, neboť v ní vidíme zosobněny všechny krásné vlastnosti celého skautského hnutí.

Družinová vlajka má podobu gotického trojúhelníka o rozměrech 28x44 cm, v jehož

ploše je zakreslen družinový symbol v přirozených barvách hledící k tyči.

Oddílová vlajka má tvar obdélníka o rozměrech 60x90 cm. Líc vlajky nese číslo oddílu se slovem oddíl a název města. Okraj vlajky je lemován širokým plaménkovitým lemem. Doporučuje se požívat národních barev – bílá, červená a modrá. Příklad: je-li podklad vlajky bílý, použijeme k ozdobě barvu červenou a modrou. Rub vlajky je vždy zelený (mimo vodních skautů) se žlutým okrajem, nahoře je žlutý název Junák, pod ním velká žlutá lilie a dole žlutě vyšité heslo: „Buď připraven!"

Středisková vlajka je rovněž obdélníková, rozměry a úpravou podobná vlajce oddílové, pouze místo „oddílu" je tam nápis střediska.

Třebaže velikost, tvar i úprava vlajek jsou přesně dány, setkáme se i s rozměry jinými, neboť je dovoleno používat i takové vlajky, které byly zachráněny při rozpuštění Junáka za druhé světové války a proto mají historickou a často i uměleckou cenu. Mnohé byly totiž darovány našim oddílům šlechtickými příznivci v době první republiky.

Vlajky vodních skautů

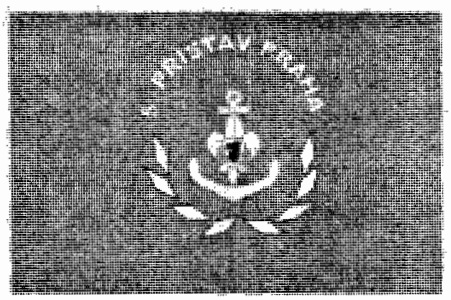

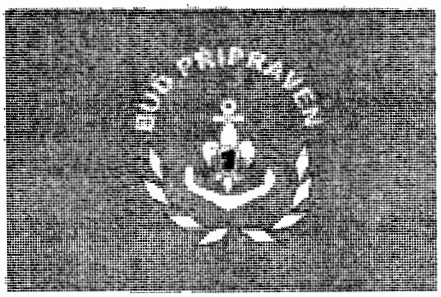

a) vlajky na stožáry a vlajky, jichž se používá v pochodových útvarech, mají rozměr 60x90 cm.

b) lodní vlajky pro malá plavidla jsou v rozměrech 26x39 cm, pro velká plavidla se používají stejné rozměry vlajek jako na stožáry.

c) oficiální vlajka vodních skautů je jasně modré barvy se žlutým odznakem vodních skautů uprostřed. Tyto vlajky používají vyšší orgány vodních skautů jako kraje, povodí a přístavy, kterým je tato vlajka propůjčena za vzornou práci HKVS. Vlajka HKVS je stejná, pouze na okrajích má lemování plaménkovým lemem.

d) vlajka oddílu vodních skautů je dvoubarevný se svislými pruhy v poměru 1:2:1, o rozměrech 60x90 cm. Na líci ve středním pruhu může mít znak města a číslo oddílu. Na rubu má lilii vodních skautů a nápis „Junák" a „Buď připraven".

e) oddílové barvy, které jsou na oddílové vlajce si určují sami oddíly ev. přístavy. Používání vlajek se řídí vlajkovým řádem, běžnou etiketou a vžitým ceremonielem.

Pokračování v příští KP

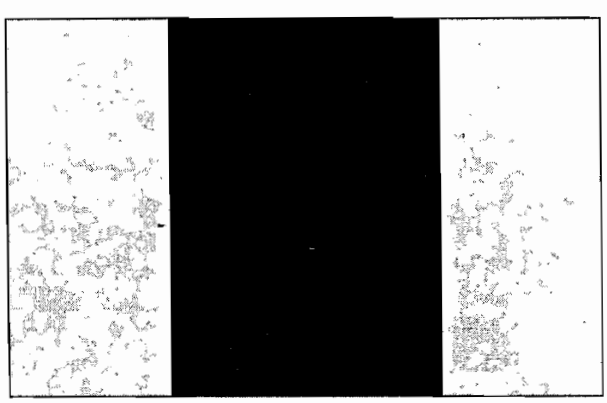

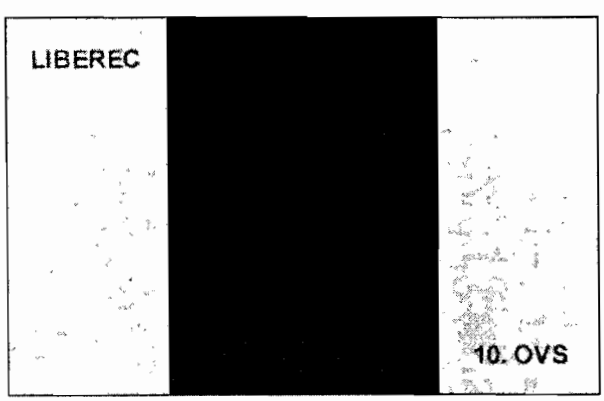

HISTORIE SLANEČKŮ – PVS KOLÍN – II. díl

Pokračování z minulého čísla.

1968

Přichází jaro 1968, tání ledů a doba normalizace. A je to opět skupina skautských nadšenců, kteří vztyčují prapor se skautskou lilií a psem, aby obnovili opět činnost této organizace. U kolínských vodních skautů je to opět nezmar Honza John Černý – v té době padesátiletý – který se ujímá kormidla, aby společně s těmi, kteří se dvacet let nepřestali ke kolínským vodním skautům hlásit, znovu vybudovali 6. přístav Slanečků v Kolíně. Mimo starší pamětníky poválečného skautování se hlásí mnozí mladí ve věku okolo 30 let, kteří v letech 1945-1948 byli řadovými členy jednotlivých oddílů, případně nováčci, kteří projevili zájem o vodní skauting. Velkou posilou bylo založení dívčích vodáckých oddílů, které se staly součástí 6. přístavu.

Když se na jaře 1968 začaly znovu zakládat skautské oddíly, požádala sestra Emka Ježková – okresní náčelní – sestru Jiřinu Adéeovou – Jikru (bývalou Veverku 1. střediska Kolín), zda by si nechtěla vzít na starost skupinku děvčat, které se přihlásily do Junáka se zájmem o vodní skauting. Jikra, milovnice vodních sportů a kajakářka, neodolala.

Tak se 13. 5. 1968 sešlo na náměstí před radnicí 13 dívek s Jikrou, trochu se oťukaly a domluvily si datum schůzek. První kapitánkou byla Jikra a jako její přístavná tehdy 20letá Hanka Antoníková.

Zpočátku bývaly schůzky na ostrově či v Borkách, později v klubovně u tenisových kurtů. Náplní schůzek byla pochopitelně skautská ideologie, dovednosti, nováčkovská zkouška. Učila se i Hanka. Hodně se také zpívalo, i když dívky ze začátku tvrdily, že zpívat neumějí. Nejagilnější z dívek, Svatka Ledvinková, uměla hrát na kytaru a tak byly schůzky zajímavější a družnější. Z dívek, které původně do oddílu přišly, některé odešly, ale přihlásily se nové, takže za rok 1968 bylo zaregistrováno 12 dívek.

Jak přibylo dívek, rozdělily se na tři posádky. Nejstarší – Amazonky – měly kormidelnici Svatku Ledvinkovou, mladší posádka Dagmar Kejnarovou a nejmladší posádku vedla Marie Šellenbergová. Družinové schůzky měly však nejprve jen Amazonky, ostatní jen oddílové.

U chlapců se tvoří dva oddíly, 21. vede kapitán přístavu bratr John, 9. bratr Honza Polcar. Navíc je utvořen oddíl oldskautů, který pod vedením bratra Honzy Skácela soustřeďuje starší členy přístavu z let 1945-1948 ve věku 35-45 let, celkem v počtu asi 40 členů, kteří mají pomáhat v jednotlivých oddílech při výchově a výcviku dětí.

Velkým problémem je nedostatečné zázemí pro činnost. Jak již bylo uvedeno, klubovna a loděnice na Horním ostrově nebyla, a tak se hledaly možnosti, kde se scházet a provozovat činnost. Nepomohl ani MěNV Kolín, kde jsme žádali o přidělení polorozpadlých budov na Kmochově ostrově a tak chlapecký Johnův oddíl a oddíl dívek nachází útočiště ve starých klubovnách tenisového oddílu v Borkách, oddíl Honzy Polcara pak ve skladištních prostorách rybárny „U Hulíků" u Kmochova ostrova. V průběhu druhého pololetí 1968 pokračuje činnost jednotlivých oddílů, skládají se nováčkovské zkoušky, mládež se seznamuje se skautskou ideologií a dovedností, hodně se zpívá při kytaře a tak se pomalu obnovuje činnost přístavu Slanečků.

Kapitánům oddílů – Jikře, Johnovi a Honzovi – pomáhají bratři z oddílu OS (Burda, Tuťák, Jindra Král, Fanek Foltýn, Pirát, Kuba, Honza Novotný a další), hlásí se i zájemci o činnost z řad rodičů (Pepík Šourek, rodina Hulíkova apod.) a vyrůstají i noví mladí činovníci. U chlapců jsou to Miloš Tolma - Tom, Kozák, Miloslav Štus - Grizzly; u dívek pak Hanka Antoníková, Svatka Ledvinková, Dáša Kejnarová, Marie Šellenbergová a další.

Problémem je provozování samotné vodácké činnosti. Labe již není stříbropěnné – stalo se zapáchající stokou s hnědou vodou obsahující chemikálie z průmyslových podniků v Pardubicích a Chvaleticích. Nebylo ani na čem jezdit – pramičky z let 1945-1948 „spotřebovali" rybáři a SČM a náhrada nám poskytnuta nebyla. A tak si jednotlivé oddíly pomáhají jak mohou – něco zapůjčili příznivci, rodiče i některé TJ, které provozovaly vodácký sport.

1969

V těchto podmínkách vstupujeme do roku 1969. Zimní období je naplněno kratšími výlety do okolí Kolína, různými závody a specifickou skautskou činností. Tehdy, krátce před táborem, odešla od pozemního oddílu Včelek sestra Líbalová za hranice, a protože děvčata inklinovala k vodě, vzal je 6. přístav pod svá křídla.

Ale to se již blížily letní tábory. Po dohodě mezi Johnem a Jikrou bylo vyhledáno tábořiště v Hněvkovicích na Želivce (Kobylí důl) v blízkosti Dolních Královic, pro chlapecký 21. oddíl a 5. a 6. oddíl dívčí. Oba tábory byly samostatné, ale v těsné blízkosti, což umožňovalo lepší organizační zvládnutí. Celkem se účastnilo asi 25 dívek a 25 chlapců. Vedoucí vodáků TJ Koramo nám zapůjčil 2 starší pramice a sešlo se i několik soukromých kanoí. Krajina tam byla krásná, i když stráně už byly zbaveny stromů před plánovanou zátopou. Všichni jsme cítili, jak neradi budou lidé opouštět své městečko Dolní Kralovice. Tábor trval 28 dní, zástupcem Johna byla Jikra. Ze začátku bylo obtížné navyknout děti na to, že si musí udělat všechno samy a že je stále co dělat. Děti neuměly stavět stany, vařit, a trvalo to více než týden, než se to trochu podobalo vodáckému táboru. Pak už žil tábor normálním životem, každý oddíl vyjel na 24 hodin proti proudu, našel si tábořiště, postavily se stany, udělal se program jako u putovního tábora se vším všudy a druhý den se zase všechno zbouralo, nalodilo a po proudu se všichni spokojeně vraceli. Opuštěné Včelky vedla Hanka s pomocí činovníků na táboře. Vodní skautky tam společně se svými bratry skládaly první sliby.

Devátý oddíl chlapců Žraloci v průběhu jarního období vybudoval „Na Háníně" vodáckou základnu. Pod vedením kapitána Honzy Polcara a pomocí příznivce otce Pepíka Šourka byl získán železniční vagón, který se přestěhoval do blízkosti oddílu vodáků, které vedl též náš člen Jarda Svoboda. Za pomoci několika OS se vybudoval areál, který členům 9. oddílu sloužil o víkendech pro oddílovou činnost.

Zde byl připravován letní tábor, konány táborové ohně i skládán slib. V měsíci červenci pak tento oddíl uspořádal čtyřtýdenní tábor na řece Lužnici pod Bechyní u Příběnic na ostrově Adamitů. I tento oddíl si zajistil potřebné lodě, jednak vlastní výstavbou dvou pramiček, někteří členové zapůjčili i kanoe, takže vodácký výcvik byl dokonalý.

Po táboře utekl Honza Polcar za hranice a opuštěného oddílu se ujal Jindra Král s Kajmanem (František Foltýn) a Medvědem (Václav Mezřický).

1970

A je tu opět další rok – 1970. Všechny oddíly pracují samostatně a připravují se na letní tábory. Většina členů je již zkušená, nejsou tu již problémy jako v roce 1969.

U chlapců došlo postupně k sjednocení obou oddílů. Tábor probíhal jako putovní po řece Vltavě, na trase Lenora – Zvíkov. Jely dvě pramice, gumový člun a dvě kanoe, to vše pod vedením Kajmana a jeho zástupce Medvěda. Zúčastnilo se asi 25 skautů. Vydatně pomohla paní Mezřická a dobrá duše přístavu, jeden z tatínků - pan Vokřál. U dívek pokračovala práce s oběma oddíly, plnily se stupně zdatnosti, pořádaly se výpravy a probíhala příprava na první ryze dívčí puťák po řece Lužnici. Začínalo se v Suchdole. Kromě Jikry a Hanky jela část tábora Majka Chocholová a do Tábora jel i tatínek dvou našich děvčat Jan Roušavý. Pramice byly opět půjčeny z Korama, ale vypluly i soukromé kanoe a kajaky, jak co kdo sehnal. Počasí bylo pěkné a posádky už tak zkonsolidované, že si samy nakupovaly a vařily, samozřejmě pod dohledem činovnic. Cestou nabírala děvčata mnoho zkušeností, veselých zážitků a také uzavřela mnohá přátelství. Lužnice se jela Starou řekou a Nežárkou, končilo se v Davli.

Po táborech bylo jasné, že skautská práce bude zase zakázána. Chlapecký kmen se rozhodl ukončit svou činnost a na podzim předal veškeré své vybavení TJ Jiskra Hánín.

1971

Oba dívčí oddíly – Rosničky i Včelky – stále pracovaly a připravovaly se na tábor. Zase putovní a tentokrát po Vltavě. Začínalo se v Lenoře. K oběma oddílům se připojila skupinka mladých Němců z východního Berlína, děvčat i chlapců, s jejichž vedoucím se oddíly spřátelily už na Lužnici. Mladí Němci měli lehké laminátové kajaky a byli velmi přátelští. Tábor byl zpestřen výukou němčiny, češtiny a posunčiny. Puťák jsme končili v Bořkově, dál se nedalo plout pro nízký stav vody a hluboký ponor pramic.

Tento tábor již však nebyl pod hlavičkou Junáka, a po jeho skončení již nebylo možno pokračovat v chodu oddílu. A tak nastává další, pro skauting, doba ledová...

1989

Sametová revoluce znamenala konec zákazu skautingu v Čechách. Pochopitelně jsme všichni zajásali a už v prosinci jsme chodili od jednoho k druhému, plánovali, vyndávali z dvacetiletých skrýší staré materiály a zjišťovali, jak jsme se za ta léta změnili a jak nám ten kroj nesedí tak, jako v roce 1971.

Začátkem prosince 1989 se roztočila kola naplno. Na samém začátku byli staří známí: John (Jan Černý), Jikra (Jiřina Adéeová), Honza Skácel, manželé Burešovi, Jindra Král a pochopitelně se přihlásili i služebně mladší: Svatka Šulcová (Ledvinková), Dana Pavlů (Čábelová), Dáša Střihavková – Jabůrková (Kejnarová), Mirka Čermáková (Čihákoná), Hanka Rezlerová (Zalabáková), Eva Dobiášová (Kupcová), Tom (Miloš Tolma), Grizzly (Miloslav Štus), Jestřáb (Miloslav Mensa), a během několika měsíců se registrovalo 31 dospělých oldskautů.

1990

Po velikém náboru v únoru 1990 byly znovu vytvořeny 4 vodácké oddíly 6. přístavu VS Kolín a to 2 oddíly dívčí (5. Lasičky, 6. Rosničky), 21. oddíl Delfíni chlapecký (34 členů) a 22. oddíl oldskautů. Kapitánkou Lasiček se stala Eva Dobiášová, později ji nahradila Mirka Čermáková, pomáhala Dagmar Střihavková. Kapitánkou Rosniček byla Jikra, přístavnou Hana Rezlerová (Brácha), pomáhala Dana Pavlů a později Lída Jandová (Pina), svou ruku k dílu podávala i Svatka, všechno bývalé členky 5. a 6. oddílu VS. Kapitánem 21. oddílu byl Tom, přístavným Grizzly a Miloslav Šanc. Kapitánem celého 6. přístavu Slanečků John.

Začali jsme znovu od začátku a s další generací, s dětmi našich bývalých členů a jejich vrstevníky. Nejdříve jsme se opět scházeli venku, pak přístav dostal klubovny na Kalcovce, kde byla soustředěna všechna kolínská střediska.

Protože se vyskytla možnost tábořit v roce 1990 na tábořišti klubu Arnika u Radlic, využily tuto možnost všechny tři oddíly a tábor byl společný pro celý přístav. Tábořili jsme tam po dobu 14 dnů v počtu 45 skautů a skautek. Vedoucím tábora byla Jikra, zástupci bratři Tom, Grizzly a Jestřáb. O zdárný průběh tábora se velmi zasloužily také sestry Dana Pavlů, Mirka Čermáková, Dáša Jabůrková a Svatka Šulcová. Na táboře mimo her došlo i k plnění Tří orlích per a pochopitelně se skládaly sliby. Oddíly byly rozděleny na družiny, jimž veleli ti nejstarší: Mirek Střihavka, Bob Müller, Vráťa Boch, Eva Hůlová, Hanka Skálová, Lenka Rezlerová. Po táboře byl chlapecký oddíl rozdělen na dva samostatné oddíly – 9. oddíl Žraloků pod vedením Jestřába a 21. oddíl Delfínů s kapitánem Grizzlym.

1991

Začátkem roku 1991 bylo středisko oslabeno, odchodem bratra Grizzlyho do 2. střediska Poutníci. Odešel tam celý 21. oddíl a část dívek se sestrou Rezlerovou. Středisko opustili skauti a skautky ve starším věku, ti aktivní a perspektivní. Touto událostí došlo k velkému ochromení celého střediska. Vždy je smutné, když se lidé neumí po dobrém domluvit, tím smutnější je tomu u skautů. Další změny v oddílech na sebe nedaly dlouho čekat, sestra Čermáková měla náročné zaměstnání a sestra Jabůrková založila svůj soukromý podnik. Takže 5. oddílu se ujala Dana Pavlů a přístavnou 6. oddílu se stala Lída Jandová.

Práce však běžela dál a přístav se chystal na společný tábor. První část tábora se odbývala na pozemku OTS na Sandberku za Kolínem. Vzhledem k tomu, že naše oddíly měly v OTS dvojčlenství, bylo to pro nás výhodné tábořiště s poměrně čistou vodou na koupání i na vodácký výcvik. Druhá část tohoto tábora probíhala jako puťák na Sázavě. Ze Sandberku jsme měli půjčeno několik pramic. Tábor měli ve svém velení Jestřáb s Jikrou, pomáhali Dana Pavlů s manželem – Pepinem, Dáša Jabůrková s přítelem, Svatka Šulcová, Tom a také manželé Burešovi. Oddíly se opíraly o kormidelníky: Eva Hálová, Sopťa (Petra Eglová), Katka Stři-

Dokončení na následující straně

Dokončení z předcházející strany

havková, Slamák (Veronika Hůlová), Mirek Střihavka, Kroketka (Martin Chobot), Michal Pavlů, Eda (Jan Beneš), Vráťa Boch, Vojta Blecha, Medvěd (Vlk Jan). Celkem asi 30 Slanečků.

Po táboře se vzdal John funkce kapitána přístavu a byl nahrazen Jestřábem.

1992

V tomto roce to začalo vřít v 9. oddíle. Kapitán Jestřáb věnoval oddílu jen minimum svého volného času, čímž upadala činnost oddílu a vedlo to k odchodu starších zkušených skautů, u oddílu zůstalo 7 skautů a 3 vlčata. U děvčat už z kapitánek pracovaly pouze Jikra a Lída Jandová (Rosničky) a Dana Pavlů (Lasičky). Soumrak přístavu tedy nadále pokračoval. Před táborem, pro Žraloky bohužel už pět minut po dvanácté, přišli do střediska dva noví vůdci – manželé Vokřálovi – Bimbo a Inka. Oba se od prvních okamžiků pustili do záchrany potápějícího se 9. oddílu.

Tábor měly oba dívčí oddíly na Lužnici v úseku Majdalena – Bechyně. Vůdkyněmi byly Dana Pavlů a Jikra, opět pomáhal i Pepino. Již zkušené kormidelnice Katka, Eva, Slamák, Ferina (Helena Kozáková) a Sopťa vedly posádky již s naprostým přehledem. Na začátku tábora vydatně pršelo, takže děvčatům voda vydržela až do konce tábora. Bratři, kteří jeli v následujících čtrnácti dnech, takové štěstí již neměli. Pramice ze Sandberku a nově zakoupené kanoe měli velké problémy s nedostatkem vody. Dojelo se pouze do Tábora, kde pro neopravitelnost jedné z pramic musel být neplánovaný cíl jejich plavby. Táboru Žraloků velel Jestřáb za asistence Bimba, nápomocni byly Inka se Svatkou. Palubní posádkou pak byl tým ve složení: Vráťa, Michal, Eda, Laktos (Pavel Vyhnánek), Čochtan (Petr Pabička), Ptáče (Libor Mensa), Tom a Jerry (sourozenci Tomáš a Michal Ptáčkovi) a Vlasta s Frantou Šulcovi. Přes všechny strasti a hejna komárů máme všichni na Lužnici velmi hezké vzpomínky a rádi bychom se na ni vrátili.

Bimbo

Dokončení v příštím čísle

Vsem kapitánkám a kapitánům a vůbec všem, kteří přijedou na jarní seminář K+K !

Technický team vysílání RADIO NAVIGAMUS a TV NAVIGAMUS prosí a zdvořile žádá všechny účastníky jarního semináře K+K v Pardubicích:

1. Aby si s sebou přinesli transistorová rádia s rozsahem VKV. Ozvučíme sál pomocí rádiových vln a tak budete mít možnost sledovat jednání i když budete mimo sál někde na kafi. Prosíme Vás, upozorněte i všechny ostatní, kteří KP nečtou a na seminář pojedou, aby si transistorová rádia vzali s sebou. Čím více rádiových přiíimaču na semináři, tím větší možnost vše seriózně vyzkoušet.
2. Prosíme Vás o pomoc při zapůjčení většího dodávkoveho auta pro zřízení studia a studiové techniky. Pokud se pamatujete na "loňský" NAVIGAMUS na Seči, měli jsme dodávkový MERCEDES 230, ale tento vůz je již ve šrotu a tak sháníme zápůjčku. Vůz by měl být asi stejné velikosti jako ten minulý MERCEDES nebo větší. Menší rozhodně ne!

Pokud budete mít nějaké možnosti nebo dotazy, pište, prosím, na e-mail: hkvs@volny.cz
Za informativní sekci děkuje *Jirka Hold–Amateur*

XI. Lesní škola vodních skautů 2003

V roce 2003 se opět koná lesní škola vodních skautů, která kromě toho, že je lesní školou podle řádu pro vzdělávání činovníků, je také přípravou pro složení kapitánské zkoušky VS.

Zájemci mají mít složenou vůdcovskou zkoušku a zašlou do 28. 2. 2003 přihlášku (nejlépe elektronicky) na kontaktní adresu: cesak@volny.cz nebo Pavel Česák, Buková 13, 130 00 Praha 3.
Přihláška byla otištěna v KP č. 4 tohoto ročníku a je ke stažení na www.hkvs.cz
1. víkend: 28. - 30. 3. 03, proudící voda, záchrana (Doubrava, Pardubice)
2. víkend: 23. - 25. 5. 03, jachting (Seč)
Letní tábor: 15. - 24. 8. 03
Závěrečný víkend: 26. - 28. 9. 03, Kapitánské zkoušky (Praha)

Těší se na vás Datel, Ježek a Pavel

Amateur (t. c. Pennsylvanie, USA)

GUADALCANAL 11.

Aneb

námořní bitvy u Guadalcanalu I.

První námořní bitva u Guadalcanalu se odehrála dne 13. listopadu 1942 a zúčastnili se jí lodě:

US NAVY:

USS CUSHING, DD
USS LAFFEY, DD
USS STERETT, DD
USS O' BANNON, DD
USS AARON WARD, DD
USS ATLANTA, CL
USS SAN FRANCISCO, CA
USS PORTLAND, CA
USS HELENA, CL
USS JUNEAU, CL
USS BARTON, DD
USS MONSSEN, DD
USS FLETCHER, DD

JAPONSKÉ LODI:

YUDACCI, DD
HARUSAME, DD
NAGARA, CL
HIEI, BB
KIRISHIMA, BB
INAZUMA, DD
AKATSUKI, DD
IKAZUCHI, DD
YUKIKAZE, DD
AMATSUKAZE, DD
TERUZUKI, DD
ASAGUMO,DD
MURASAME, DD

Vysvětlivky, co znamenají písmena za jménem lodi:

BB = Bitevní loď CA = Těžký křižník CL = Lehký křižník DD = Torpédoborec

V tomto pokračování, které píši v USA po prostudování závěrečných zpráv (viz. prameny), shrnuji průběh a výsledek první bitvy o ostrov Guadalcanal (After-Action Report) dne 13. listopadu 1942. Tato námořní bitva proběhla východně a jižně od ostrova SAVO v souostroví Šalamounských ostrovů. Jména lodí mohou pomoci našim admirálům pojmenovat jednotlivé lodi svých svazů. Tak ať jim tenhle článeček dodá inspiraci.

Dne 13. listopadu 1942 se ke Guadalcanalu blížily americké dopravní lodi, které přivážely obráncům ostrova posily, zejména ženisty (SEABEES – viz. předešlá pokračování), zásoby, zbraně a náhradní díly pro stroje a letadla na Hendersenově letišti a pěší pluk 182 US ARMY. Ochranu tomuto konvoji poskytovaly dva svazy amerických válečných lodí pod velením Rear admirála Callaghana a Rear admirála Scotta. Japonci se pokoušeli konvoj letecky napadnout a zničit, ale protiletadlová obrana na amerických lodích tentokráte fungovala bezchybně a útoky japonských letadel úspěšně odrážela. Prorazit se podařilo pouze jednomu japonskému sebevražednému letci ("kamikadze") a narazit do vlajkové lodi " CA SAN FRANCISCO". Způsobil na této lodi dost podstatná poškození, ale záchranným četám se podařilo vzniklé požáry uhasit a opravit vše, co se opravit dalo, takže loď byla schopna boje. Americky průzkum ale zjistil, že se k ostrovu blíží veliké seskupení japonských válečných lodí, které sestava ze dvou bitevních lodí ("BB HIEI" a "BB KIRISHIMA"), několika těžkých a lehkých křižníků a asi 12 torpédoborců. Torpédoborce měly, mimo ochrany svazu, v noci bombardovat Hendersonovo letiště. Celé seskupení japonských lodí mělo v noci ze 12. na 13. listopadu doplout ke Guadalcanalu a zahájit bombardování ostrova a zejména Hendersonova letiště.
Americký velící admirál Turner po prostudování situace okamžitě začal uskutečňovat protiopatření. Zmenšil ochranu amerického dopravního konvoje a takto získané torpédoborce zařadil do svazu Rear admirála Scotta a Rear admirála Callaghana. Noc po 00:00 hodině byla toho dne mimořádně temná. Americké lodi pluly severovýchodním kursem poblíž pobřeží Guadalcanalu a posádky radaru pečlivě sledovaly obrazovky. V 01:24 hodiny zjistil radar na "CL HELENA" a na "DD O' BANNON" blížící se japonské válečné lodě. Bylo 01:31 hodin, když admirál Callaghan vydal svému svazu rozkaz změnit kurs na severní. Američané a Japonci se začali k sobě blížit kombinovanou rychlostí 40 uzlů. (1 uzel = 1 námořní mile = 1.85319 km/hod.), to jest asi 74,29 km/hod. To je na moři pro velké a těžké válečné lodi již slušná rychlost. Callaghan čekal s rozkazem k palbě, chtěl jej vydat v okamžiku, kdy se vedoucí torpédoborce obou svazů budou míjet. Jenomže chvíli k vydání rozkazu, tak říkajíc "prošvihl" a tak se stalo, že se americké i japonské lodě na mořské pláni promíchaly. Admirál Callaghan se rozhodl netradičně a protože americká kolona byla sevřena Japonci z obou stran, naprosto neortodoxně nařídil: "Lodě s lichým číslem zahájí palbu přes pravobok, lodě s číslem sudým zahájí palbu přes levobok!" Rozkaz v podstatě nešťastný,

Dokončení na následující straně

Dokončení z předcházející strany

protože na řadě amerických lodí neviděli na straně, která jim byla zadána, žádné nepřátelské síly, ale naopak je viděli na straně opačné. Navíc tento rozkaz způsobil zpoždění ve střelbě, protože americké lodi musely otáčet své dělové věže na určenou stranu. V tomto kritickém okamžiku japonský torpédoborec rozsvítil své silné světlomety, osvětlil loď "CL ATLANTA" a zahájil palbu. "CL ATLANTA" palbu opětovala, ale ocitla se pod těžkou palbou tří japonských torpédoborců a jednoho lehkého křižníku. Na konec ještě loď zasáhlo japonské torpédo a "CL ATLANTA" byla vyřazena z boje. Americké a japonské lodi se v těchto fázích boje tak promíchaly, že velitelé jednotlivých lodí neměli vůbec představu, kde je nepřítel a zmatek dosahoval vrcholu. Kromě toho se k bitevnímu poli rychle přibližovaly dvě veliké japonské bitevní lodi a to "BB HIEI" a "BB KIRISHIMA", které byly schopné bitvu rozhodnout ve prospěch Japonců. Ale oba svazy byly tak promíchané a jednotlivé lodi tak blízko sebe, že nemohly sklonit svá lodní děla tak nízko, aby nepřítele mohly zasáhnout. V těchto fázích bitvy byl japonskou dělostřelbou zničen americký "DD CUSHING" a "DD LAFFEY" byl zasažen torpédem. Těžce poškozená byla i další americká loď "DD STERETT" a to kuriózním způsobem. Narazila totiž na záď japonské bitevní lodi "BB HIEI" a třebaže zničila svoje horní nástavby, tak nárazem poškodila velké bitevní lodi kormidlo a ta začala být neovladatelná.
Torpédoborci "DD STERETT" se díky fantastickému výkonu posádky podařilo obrátit a ujet z bitvy přes to, že byl velmi poškozen. Rovněž další americký torpédoborec: "DD O'BANNER" byl několikrát japonskými dělostřelci zasažen, ale podařilo se mu vyváznout jen s lehčími škodami.
Mezitím se vlajková loď Rear admirála "CA SAN FRANCISCO" utkala v dělostřeleckém souboji s bitevní lodí "BB HIEI", několikrát bitevní loď svými kanóny ráže 8 inchů (1 inch = 2,54 cm), tedy kanóny ráže 20,32 centimetru, zasáhla. Jenže "BB HIEI" měla na palubě kanóny ráže 14 inchů, (35,56 centimetru) a to je značný rozdíl. Poškozená byla i "BB HIEI", jenže stále schopná boje ozářila "CA SAN FRANCISCO" svými světlomety, takže měla americkou vlajkovou loď jako na střelnici před sebou. Okamžitě zahřměly těžké kanóny bitevní lodi a americká loď byla zasažena několika mohutnými granáty. Rear admirál Callaghan byl zabit i se svými štábními důstojníky a "CA SAN FRANCISCO" se odplazila z bojiště. Dělostřelbou byl zasažen i těžký křižník "CA PORTLAND", ale o jeho osudu rozhodlo japonské torpédo, které narazilo na jeho pravý bok, zničilo ovládání kormidla a zablokovalo jej na pravé straně, takže "CA PORTLAND" se uprostřed bitvy mohl pohybovat pouze v pravých kruzích. Ale přes to měl "CS PORTLAND" neuvěřitelné štěstí a z bitvy se nějakým zázrakem dostal do klidnějších vod. Další lehký křižník "CA HELENA" byl poškozen jen lehce, ale "CL JUNEAU" dostal zásah torpédem a dal se na ústup. Špatně dopadly i ostatní americké torpédoborce, "DD MOSSEN" byl Japonci zničen, "DD BARTON" potopen torpédy a "DD AARON WARS" byl vyřazen z boje nepřátelským dělostřelectvem.
Námořní bitva u Guadalcanalu vyvrcholila mezi 02:15 a 02:25 hodinou ranní, kdy se plavbyschopné lodi obou stran "odplazily" z bojiště. Protože oba američtí Rear admirálové Scott i Callghan padli na palubách svých lodí, převzal velení kapitán Hoover na křižníku "CL HELENA" a nařídil všem lodím ústup severním kursem. Lodě se vracely mořem plným trosek, trosečníků a hořících lodí, jak japonských, tak amerických.

Konečné hodnocení:
Američané ztratili dvě lehké křižníky "CL ATLANTA" a "CL JUNEAU" (byl potopen druhý den na zpáteční cestě japonskou ponorkou), čtyři torpédoborce "DD BARTON", "DD CUSHING", "DD LAFFEY" a "DD MONSEN". Těžké křižníky "CA SAN FRANCISCO" a " CA PORTLAND" byly tak těžce poškozeny, že musely být odeslány k několikaměsíčním opravám do domovských přístavů v USA. Rovněž tak torpédoborce "DD STORETT" a "DD AARON WARD" vyžadovaly dlouhotrvající opravy ve Spojených státech.
Na japonské straně byla poničena bitevní loď "BB HIEI" natolik, že nemohla vlastní silou opustit guadalcanalské vody a byla druhého dne dostižena a potopena americkými letadly z Hendersonova letiště na Guadalcanalu. Japonské námořnictvo ztratilo rovněž asi 8 torpédoborců. Přesný počet nebyl nikdy znám, ale protože tyto torpédoborce byly určeny k bombardování Hendersonova letiště, bylo jejich potopením odvráceno nebezpečí hrozící veledůležitému letišti na ostrově.

Prameny:
Task force 1942 Identifikation book NAVY departement Office of the chief of naval operations WASHINGTON, D. C.

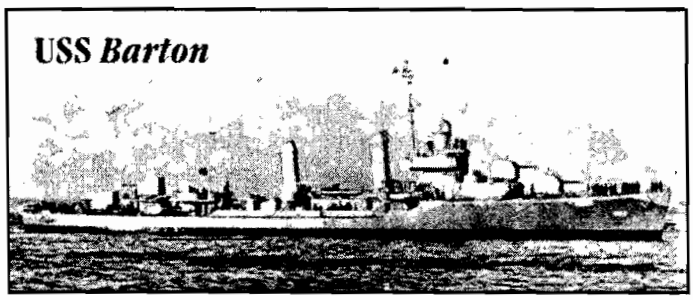

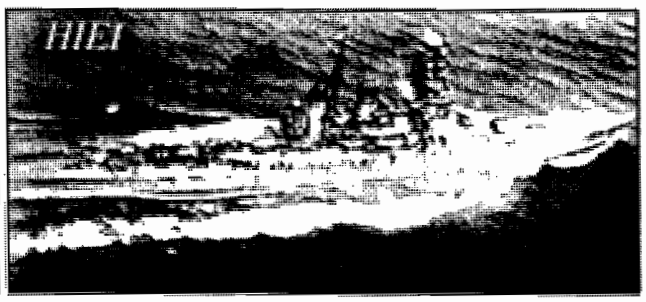

JAPONSKÉ VLAJKY POUŽITELNÉ NA NAVIGAMU 2003

černá = červená
bílá = bílá
šedá = žlutá

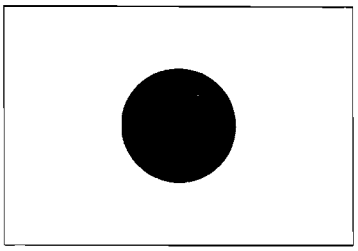

JAPONSKÁ STÁTNÍ VLAJKA

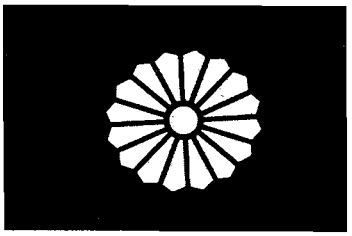

CÍSAŘSKÁ STANDARTA

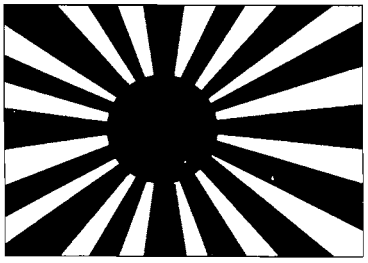

VLAJKA VÁLEČNÉHO LOĎSTVA

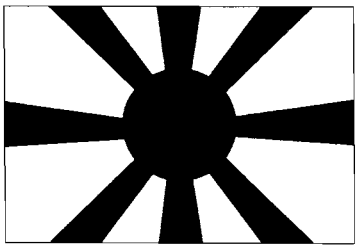

VLAJKA ADMIRÁLA

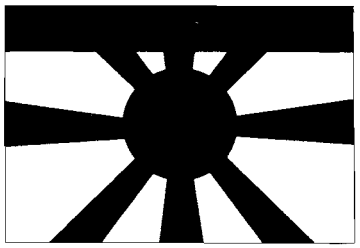

VLAJKA VICEADMIRÁLA

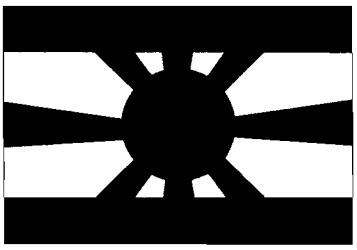

VLAJKA KONTRADMIRÁLA

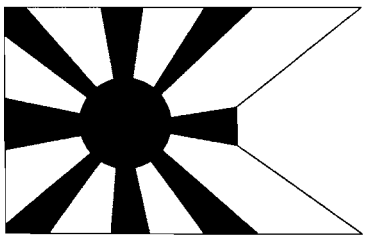

VLAJKA KOMODORA

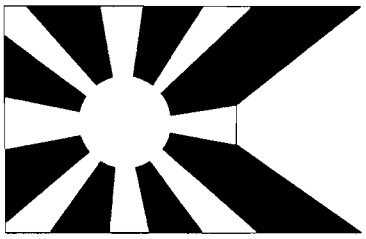

VLAJKA STARŠÍHO DŮSTOJNÍKA

DOUFÁM, ŽE ZÁSTUPCI AMERICKÉ STRANY DODAJÍ PŘEHLED SVÝCH VLAJEK.
DĚKUJI -RED-

ZDROJ: VULKÁN

Sluneční soustavou krok za krokem

MARS

Mars má pro nás ve Sluneční soustavě zvláštní postavení, protože byl a stále zůstává nejvážnějším kandidátem na nositele mimozemského života. Je též známý jako červená planeta, protože horniny obsahují hodně oxidů železa, které zbarvují planetu do rezava.

Mars je vzdálen od Slunce 228 miliónů kilometrů. Jeden úplný oběh kolem Slunce uskuteční za 687 dní, jeden jeho den trvá podobně jako na Zemi 24 hodin a 37 minut. Jeho průměr představuje zhruba polovinu průměru Země. Kvůli této slabé gravitaci si udržel jen tenkou vrstvu atmosféry. Ta se skládá z 95 % z oxidu uhličitého, 2,7 % dusíku a zbytek hlavně argon a stopy kyslíku. Mars je trochu chladnější než Země. Teplota tam běžně klesá pod minus 50 °C, jen málokdy stoupne nad +20 °C. Mars nese výrazné stopy vulkanické činnosti - největší sopky měří 20 km, jsou to největší sopky sluneční soustavy - např. Mons Olympus. Vědci se domnívají, že podnebí Marsu bylo kdysi méně drsné a že na této planetě byla tekoucí voda. To by vysvětlovalo přítomnost klikatících se údolí, které připomínají vyschlá koryta řek. První průlet kolem planety učinila Americká sonda Mariner 4 v roce 1965. Poprvé na Marsu přistála Sovětská sonda Mars3 v roce 1971.

Povrch Marsu

Povrch Marsu je zřejmě výsledkem mnoha procesů, za nichž se vytvořily různé typy terénu. Mezi tyto procesy lze počítat bombardování povrchu meteoroidy, vulkanickou a tektonickou činnost, vymizení podkladového materiálu, působení větru a snad i vody. Výrazným terénem této planety je krajina pokrytá krátery. Na jižní polokouli planety je ale daleko více kráterů než na polokouli severní a mnohé z nich vykazují stopy silné eroze. Navíc se na jižní polokouli nalézají krátery největší. Z toho lze odvodit, že nejintenzivnější bombardování probíhalo asi v první miliardě let po vytvoření kůry planety, ale ve stejné době působila i nejsilnější eroze. Krátery na severní polokouli jsou zjevně mladší a mají také lépe zachovány všechny detaily. Není to samozřejmě vyvoláno tím, že by bombardování na severní polokouli bylo slabší, ale zahlazením nejstarších a největších kráterů pozdějšími vulkanickými výlevy. Jiným působivým svědkem vulkanické činnosti jsou obrovské štítové sopky, jejichž základny mají průměr několika set kilometrů, a které jsou vyšší než nejvyšší hory na Zemi. Nejmladší a největší z nich je Olympus Mons s průměrem asi 600 km, převyšující okolní terén o 25 km. Jinou pozoruhodností objevenou na Marsu sondami jsou sinusovité kanály, z nichž největší má délku 1.500 km a šířku až 200 km. Na první pohled připomínají koryta pozemských řek, a proto se jejich vznik připisuje působení tekoucí vody. Atmosféra Marsu je však v současné době velmi suchá a jakákoli volná voda na povrchu planety by se velmi rychle vypařila. Není však vyloučeno, že v dřívějších dobách existovala na povrchu Marsu i voda.

Polární čepičky

Okolí pólů planety je pokryto bílou vrstvou, která je nejspíš tvořena ledem. Je ale velmi tenká, protože na jaře mizí rychlostí až několika desítek kilometrů za den. Vrchní bílá vrstva, která na jaře a v létě částečně mizí a v zimě se opět obnovuje je nejspíš pouze méně podstatnou částí čepiček.

Nepočítáme-li Zemi, má Mars nejčlenitější povrch ze všech planet pozemského typu, některé z útvarů jsou dokonce velmi nápadné:

- *Olympus Mons*: největší hora ve Sluneční soustavě, čnící nad okolní pláň do výšky 24 km. Její základna má přes 500 km v průměru a je lemována 6 km vysokým srázem. Valles Marineris není výtvorem proudící vody - vzniklo natahováním a praskáním kůry v souvislosti se vznikem Tharsis.
- *Tharsis*: obrovská výduť na povrchu Marsu, která je okolo 4000 km široká a 10 km vysoká.
- *Hellas Planitia*: impaktní kráter na jižní polokouli; přes 6 km hluboký, průměr 2000 km.
- *Valles Marineris*: systém kaňonů měřící 4000 km na délku a hluboký od 2 do 7 km.

Mnohé z martského povrchu je velmi staré, ale jsou zde i mnohem mladší útvary jako rozsedliny, hřbety, kopce a plošiny. Převládajícím prvkem na jižní polokouli jsou starobylé, krátery poseté vysočiny poněkud podobné měsíčním. V protikladu k nim jsou - ponejvíce na severní polokouli - plošiny, které jsou mnohem mladší, nižší a mají více spletitou historii. Stejně jako Merkur a Měsíc i Mars se jeví být v současnosti zcela bez tektonicky aktivních míst, není znám žádný nedávný horizontální pohyb povrchu. Bez žádného pohybu martských desek zůstávají žhavá místa pod kůrou vůči povrchu fixována. To, společně s nízkou gravitací, mohlo být příčinou vzniku výduti Tharsis s jejími enormními vulkány. Jak jinak, ani žádná současná sopečná činnost není zaznamenána.

Atmosféra

Mocnost atmosféry nepřesahuje 100 km. A i zde můžeme pozorovat „oblačnost". Na Marsu můžeme pozorovat 3 druhy oblaků:

- *bílé* - podobné našim cirům, tvoří větší soustavy oblaků. Vyskytují se nad vrcholky pohoří. Pohybují se hlavně v oblasti rovníků a oblasti pólů. Tvoří i ranní mlhy.
- *šedé* - jsou ve výšce 15 - 20 km (i 100 km). Jsou tvořeny krystalky ledu CO_2. Častěji se vyskytují na severní polokouli, kde je i vyšší procento vodních par.
- *žluté* - tvoří je písek. Vítr je schopen vynést prachové částice z povrchu až do výšek kolem 10 km. Z lokálních oblačností se často vyvine útvar planetárních rozměrů. Tak vznikají prachové globální bouře.

Na Marsu je poměrně stálá cirkulace ovzduší. Max. rychlost větrů dosahuje až 110 m/s. Atmosféra je rozčleněna na několik vrstev. Ve výšce 40 - 50 km je teplota kolem 350 K. Nad 130 km začíná ionosféra s teplotou až 450 K. Nejvyšší vrstvy přecházejí do vodíkové koróny, která sahá až do vzdálenosti 25.000 km. Kdysi ve své historii byl Mars mnohem podobnější Zemi. Mars má velmi tenkou vrstvu atmosféry složené většinou z malého množství zbývajícího oxidu uhličitého (95,3 %), dusíku (2,7 %), argonu (1,6 %) a stopové-

ho množství kyslíku (0,15 %) a vodních par (0,03 %). Průměrný atmosférický tlak na povrchu je okolo 7 milibarů (méně než jedna setina tlaku pozemského), ale tlak kolísá podle výšky. Tenký atmosférický obal Marsu sice vytváří skleníkový efekt, ale ten postačuje jen na to, že zvýší povrchovou teplotu o 5 °C, tedy mnohem méně, než vidíme na Venuši nebo na Zemi. Na Marsu je atmosféra tak řídká, že sluneční záření je odráženo zpět do vesmíru prakticky bez zábran. Není tam ani sopečná činnost, která by zvyšovala množství CO_2 v atmosféře. Teploty na rovníku na Marsu tak dosahují 22 °C během dne, ale klesají na –70 °C v noci, na pólech dokonce na –130 °C.

Měsíce

Mars má dva miniaturní měsíce, Phobos (strach) a Deimos (hrůza), které jsou pravděpodobně typickými představiteli malých měsíců. Tvarem připomínají bramboru.

Voda na Marsu

Nejnovější snímky od NASA svědčí o tom, že blízko pod povrchem Marsu by se ve zmrzlém stavu mohlo nacházet větší množství vody. Alespoň to vyplývá z analýzy snímků, které pořídila sonda MGS. Předběžné odhady hovoří o objemu 40.000 km^3, což znamená, že pokud by voda roztála, vzniklý oceán by celou planetu pokryl hladinou ve výši 25 cm.

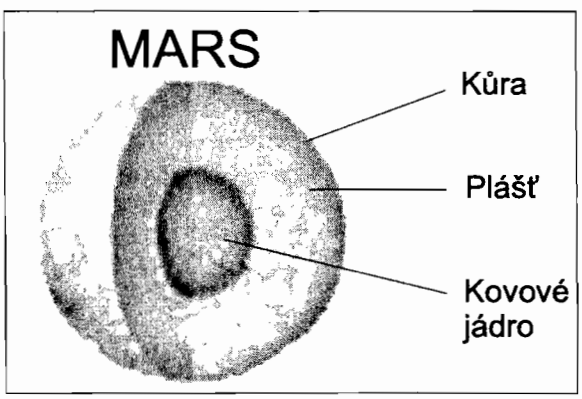

V současnosti je zřejmě převládajícím procesem sublimace ledu a opětné vymrznutí vodních par, bez kapalné fáze. Představa o tom, že na Marsu se kdysi ve větším množství vyskytovala tekoucí voda, je poměrně odůvodněná, řada koryt na Rudé planetě je opravdu nejsnáze vysvětlitelná působením vodní eroze. Řeky na Marsu ovšem tekly nejspíše před miliony let.

Poslední objevy však zřejmě ukazují, že nic není tak jednoduché a na Marsu nakonec možná zbylo větší množství vody, než se čekalo, byť zmrzlé. Naděje je v tomto případě spojována především s Jupiterovým měsícem Callisto, kde je možnost nějaké formy života rozhodně vyšší než na současném Marsu.

Kanály na Marsu

Nová data naznačují, že v určité chvíli v historii planety byla oblast severních nížin vystavena vysokému žáru, a pak rychle ochlazena, což způsobilo zmíněné přívaly vod, jež vytvořily oceán.

Kanály pod severními nížinami mohly vzniknout přítoky z oblastí Údolí Marineris a Údolí Chryse a Kasei. Podle měření systému MGS na gravitaci a výškové rozdíly, byly široké zhruba 200 km a dlouhé více než 1 600 km. Voda, jež tekla pod povrchem v kanálech, a posléze byla pohřbena sedimentací, by vysvětlovala jejich existenci. Jejich šíře by napovídala, že severní nížiny byly rychle naplněny vodou. Vědci doufají, že dříve mohl být na Marsu nejen oceán, ale možná i život. Zkoumání krusty rudé planety přineslo další výsledky. Pevný povrch se skládal ze dvou různých sfér. Krusta pod jižními výšinami a vulkanickou oblastí Tharsis je 80 km silná a slábne od jihu k severu. Na druhé straně krusta severních nížin a oblasti Arabia Terra v jižních výšinách je silná pouze 35 km. Mise Mars Global Surveyor stojí 150 milionů dolarů a byla spuštěna v roce 1996. Příští rok se plánuje zmapování celého povrchu Marsu.

V roce 1969 se vesmírným sondám Mariner 6 a 7 podařilo vyfotografovat povrch Marsu ze vzdálenosti několika set kilometrů. Na obrázcích bylo vidět pustou zvrásněnou krajinu, podobnou měsíční.

Přesto se vědci z NASA rozhodli vyslat na Mars sondu, která tam přistála. Povolali britského vědce Jamese Lovelocka, aby navrhl pokusy, které by určily, zda na Marsu existuje život nebo ne. Lovelock se domníval, že je možno určit přítomnost života na Marsu prostě tím, že se provede analýza atmosféry. To, že atmosféra na Marsu se ukázala být zcela inertní a obsahovala 95 % CO_2, se zdálo vylučovat přítomnost života na povrchu.

I když byl učiněn závěr, že tam nemohou žít vyšší organismy, jako jsou zvířata a rostliny, zdálo se být možné, že některé mikroorganismy by přežít mohly. Vedle Země představuje Mars jedinou planetu sluneční soustavy, kde se podmínky pro život zdají být alespoň okrajově přijatelné. Vinoucí se údolí na jeho povrchu jsou bezesporu vyschlá řečiště a přítomnost argonu v atmosféře naznačuje, že byla kdysi mnohem hustší, takže voda tam existovala v kapalném stavu.

V roce 1976 přistály na Marsu dva raketové moduly vyzbrojené detektory pro známky i velmi primitivního života.

Výsledky sond byly poněkud nejednoznačné, nicméně většina vědců nyní věří, že žádný důkaz o životě na této planetě neexistuje. Optimisté tvrdí, že měřeny byly jen dva malinké vzorky, a to ještě ne z té nejnadějnější oblasti. To si ale vyžádá ještě mnoha experimentů v průběhu budoucích misí. Na Zemi bylo nalezeno menší množství meteoritů, o nichž se důvodně předpokládá, že mají původ na Marsu. 6. srpna 1996 oznámil David McKay a jeho tým první nález organických směsí v marťanském meteoritu. Autoři kromě toho naznačili, že tyto směsi ve spojení s dalšími mineralogickými složkami obsaženými v hornině mohou být důkazem někdejších marťanských mikroorganismů.

Nitro planety

Celková mocnost kůry bohaté na hliník a křemík nepřevyšuje 50 km. Hustota jádra dosahuje pravděpodobně 7.000–8.000 kg/m3. To zaujímá pouze 4 % objemu planety. S určitostí můžeme tvrdit, že jádro není železné.

Magnetické pole

Radiační pásy nebyly zjištěny. Silné, ale ne globální magnetické pole existuje v rozmanitých regionech na Marsu. Tyto nenadálé objevy učinila sonda Mars Global Surveyor již pár dnů poté, co se dostala na oběžnou dráhu kolem Marsu. Jsou to pravděpodobně zbytky bývalého globálního pole, které již zmizelo. To může mít velký význam pro odhalování vnitřní struktury planety a pro objasnění historie její atmosféry a tudíž i možnosti dřívějšího života na ní. Takže magnetické pole je velmi slabé. Jeho intenzita je 7–10krát větší než intenzita meziplanetárního mag. pole. Osa magnetického dipólu je skloněna vzhledem k ose rotace o 20 °.

Zdroj: Internet, Encyklopedie Diderot

-mab-

Zápis ze zasedání HKVS, které se konalo 13. 12. 2002 na Tortuze v Nymburce

Přítomni: Vezír, Sam, Ježek, Pavel, Oskar, Jack, Banán, Děda, Bimbo, Dáda, Jupp, Vlasta, Ali, Aka, Myšák, Thor, Yankee, Guma, Majda, Mája, Datel, Šotek, Mao, Chosé, Jikra, Pinda, Vulkán, Lady, Stopař

1. **Zpráva hlavního kapitána** - Hlavní kapitán podal zprávu o návštěvě čestného hlavního kapitána br. Grizzlyho, kterou vykonal u příležitosti jeho 91. narozenin. Z této návštěvy a následné korespondence vzešly cenné podněty pro další činnost vodních skautů. Jedním z nejvážnějších podnětů byla výzva všem vodním skautům k tomu, aby se důkladně připravili na další povodně. Dalším velmi důležitým podnětem byla vize, jak směřovat publikační činnost HKVS. Dále hlavní kapitán informoval o stavu schvalování statutu vyznamenání vodních skautů. Status Řádu stříbrného bobra se již blíží do závěrečného kola schvalování, statut medaile bronzový bobr byl již schválen. Hlavní kapitán shromáždění rovněž informoval o návrhu na pokus, kterak získat od armády ČR určité části vybavení Tortugy, se kterým přišel Puma. Dále informoval o novém pojetí lodní knížky (již ne lodní knížky vlčat), která by se měla stát průvodcem vodního skauta od vlčáckého věku po kapitánskou zkoušku a měla by obsahovat pouze vodáckou část všech zkoušek - tedy vodácké doplňky, odborky, vlčky atd. Přesná vize, o její podobě bude připravena do jarního srazu, kdy by měly být i rozděleny úkoly dílčím zpracovatelům.

2. **Diskuse o jednacích řádech přístavů** - HKVS připravil určitý návrh jednacího řádu přístavu, který předložil k projednání. V průběhu následující diskuse došlo k vyjasnění několika skutečností. Hlavně - každý přístav (středisko) **musí** mít jednací řád. Ten by měl být jednoduchý a jednoznačný. Jednací řád musí obsahovat ustanovení o tom, kdo může hlasovat, o čem se musí hlasovat, jakým způsobem hlasování a jeho vyhodnocení probíhá, případně ustanovení o způsobu používání práva veta a o způsobu vedení záznamů o hlasování. Důležité je, aby tento jednací řád nebyl v rozporu s některými řády Junáka. To se týká především otázek, o kterých se musí hlasovat.

3. **SHP předložilo záměr úpravy svých stanov** - SHP již delší dobu cítí potřebu se vnitřně reformovat a rozšířit svou činnost tak, aby více prospívala VS, aniž by ale enormně narůstaly nároky na činnost osob, které nyní zajišťují fungování SHP. Byl předložen návrh na zřízení klubů SHP které mohou pracovat při libovolné jednotce VS. Hlavní náplní práce SHP i jejich klubů je i nadále zajišťování co nejlepších podmínek pro práci VS v rámci jejich působnosti. Z diskuse dále vyplynula nutnost zachovat fond aktivit zhruba ve stejném rámci jako doposud.

4. **Yachtservis oznámil splacení půjčky**. Yachtservis splatil půjčku od SHP ve výši 6000,- Kč, schválenou HKVS 16. 5. 2002.

5. **Navigamus 2003** - Bimbo informoval o přípravě ubytování a stravování. Zatím není známa výše dotace, se kterou budeme moci počítat. Stejně tak není zatím znám ani počet PTP.
   Při diskusi o denním řádu vyplynulo, že večerka bude vždy po ukončení programu, budíček tak, aby vždy v 8:00 mohl být nástup.
   Chosé informoval, že promítací plátno není zatím uspokojivě zajištěno. Dataprojektor však zajištěn je. Je třeba připravit předběžné žádosti o uvolnění do škol a dopisy pro případné sponzory. Zajištění vlajek účastnických zemí bude koordinovat Vezír.

6. **Kurzy VS pro léta 2003 a 2004** - 11. LŠVS se uskuteční v roce 2003, jejím vůdcem bude Datel, první jarní víkend se uskuteční ve dnech **28. 3. 2003 - 30. 3. 2003** proudící voda a záchrana v Pardubicích a na Doubravě, druhý potom ve dnech **23. 5. 2003 - 25. 5. 2003** jachting na Seči, hlavní běh se pak uskuteční ve dnech **15. 8. 2003 - 24. 8. 2003** na Stvořidlech. Závěrečný víkend, spojený se skládáním kapitánských zkoušek, se uskuteční **26. 9. 2003 - 28. 9. 2003** v Praze.

   ILŠVS se uskuteční v roce 2004, jejím vůdcem bude Vulkán. Víkendové akce se uskuteční v rámci seminářů KVS (podzim 2003, jaro 2004). O termínu ani místu konání hlavního běhu nebylo zatím rozhodnuto, nabízí se základna na Seči.

7. **Adresář VS** - vzhledem k tomu, že zatím nepokračuje práce na adresáři VS, je nutné znovu vyplnit změny v registraci za jednotlivé kraje a do **15. 1. 2003** je zpracované odeslat Pony. Do **28. 2. 2003** musí být již celý adresář datově zpracován a poté urychleně připraven a předán do tisku.

Zapsal: Sam

Informace o úpravě stanov SHP pro nové volební období

Stávající kapitanát SHP ukončí činnost v dosavadním složení na podzimním srazu K+K 2003 - na Velké radě.

Návrh pro následující období:

Provedení textových úprav v dosavadních stanovách SHP, které by umožnily činnost „přístavních klubů" (pracovní název) jako místních poboček SHP tam, kde pro to budou předpoklady a dostatek ochotných spolupracovníků při přístavech.

Navrhované úpravy stávajících stanov SHP:

1) **Úprava čl. 2.5 (spolupráce s přístavy):**
   - aktivní činnost vedení „klubu" při jednáních s orgány veřejné správy
   - vytváření podmínek pro taková jednání
   - získání rodičů pro práci v „klubu" a jejich zapojení
   - získání prostředků pro přístav
2) **Úprava čl. 3 (orgány SHP):**
   - organizační zajištění činnosti „klubu"
3) **Úprava čl. 4.2:**
   - začlenění samostatných organizačních jednotek „přístavních klubů" do struktury SHP u přístavů, kde pro to budou podmínky
   - stanovení pravomocí „klubu" obdobně jako ZOJ Junáka (čl. 31 Stanov Junáka)
   - pro „klub" je třeba respektovat ust. § 6, odst. 2e zák. č. 83/1990 Sb o sdružování občanů – min. 3
4) **Úprava čl. 5:**
   - zastoupení „klubu" na Velké radě
   - vztah ke Kapitanátu SHP, rozsah samostatnosti „klubu"
5) **Úprava čl. 6:**
   - rozsah rozhodování vedení „klubu" s tím, že o používání majetku „klubu" rozhoduje vedení „klubu" s konečnou platností
   - „klub" hospodaří s jednoduchým účetnictvím
   - evidence členských příspěvků SHP a členů SHP
   - zajištění agendy Fondu aktivit

nevýhody: nezbytná centrální evidence (příspěvky, FA...)

kapitanát SHP, 10. 12. 2002

ZÁPIS O VOLBĚ NOSITELŮ ŘÁDU STŘÍBRNÉHO BOBRA

Schůze se konala 13. 12. 2002 na Tortuze v Nymburce

1. za účasti 20 nositelů Řádu stříbrného bobra byli zvoleni do Sboru nositelů následující sestry a bratři: ss. Vlasta Páleníková, ss. Jiřina Adéeová, br. Zdeněk Hájek, br. Otokar Randák, br. Jaroslav Vondra, a br. Karel Křepinský. Tento sbor zvolil mezi sebou za předsedu sboru br. Hájka.
2. Následně byli odsouhlaseni na nové nositele stříbrného bobra za rok 2002 tito navržení sestry a bratři: br. Ivan Brabec, br. Ivan Vokřál, br. Prokop Jícha, ss. Hana Šerhantová, ss. Anna Lhotská, br. Jan Řeháček.
3. Dále byli zaregistrováni jako navržení na rok 2003: br. Libor Jirout, br. Miloš Holenda, br. Jiří Ott, br. Ivo Raab, br. Jan Šantora.
4. Písemné návrhy na udělení řádu Stříbrného bobra zasílejte přes krajské kapitány, kteří návrhy potvrdí a doporučí na adresu předsedy Sboru nositelů řádu - Ing. Zdeněk Hájek, Štěpánská 16, 110 00 Praha 1.

Zapsal: Jack

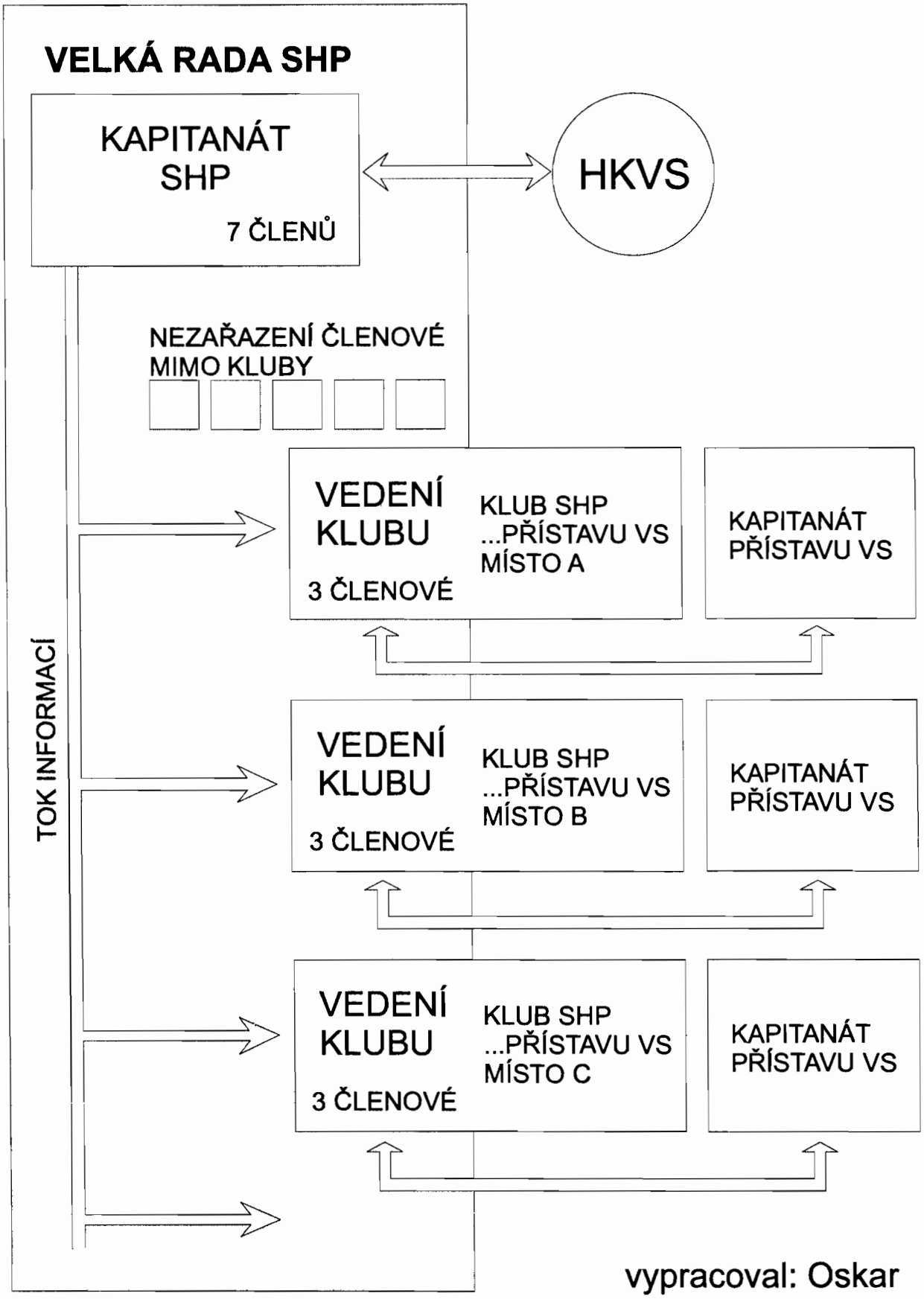

vypracoval: Oskar

Krajští kapitáni

Praha
Guma - Ing. Jaroslav Veit
V Horní Stromce 10
Praha 3 130 00
tel.: d. - 272 74 49 66 (zázn.) pr. - 234 05 22 75
mobil: 724 60 06 21
e-mail: jveit@volny.cz , veit@ttc.cz (práce)

Střední Čechy
Bimbo - Ivan Vokřál
Tyršova 258
Plaňany 281 04
tel.: 728 21 60 68
e-mail: ivokral@sshr.cz

Liberec
Mao - Antonín Weiner
Liberecká 32
Jablonec n. Nisou 66 01
tel.: 607 58 98 38
e-mail: v-skaut.jbc@volny.cz

Ústí n. Labem
Ikki - Karel Malina
Máchova 164
Terezín 411 55
tel.: 0416/783 061
e-mail:ikki.cz@quick.cz

Pardubice
Děda - Ing. arch. Jaroslav Vondra
Ke Kamenci 1604
Pardubice 530 03
tel.: 466 65 11 80
e-mail: arcada@pce.cz

Hradec Králové
Bagheera - Zdeněk Svoboda
Klosova 506
Nové Město n. Metují
tel.: 0441/471 286

České Budějovice
Flint - Martin Chlad
Staré Sedlo 143
Orlík n.Vltavou 398 07
tel.: 382 27 51 68,
mobil: 737 52 60 06
e-mail: bocman@cbox.cz

Plzeň
Pinda - Karel Křepinský
Karlovarská 5
Plzeň 301 11
tel.: 019/7539 529
e-mail: valesova@szt.plz.cdrail.cz

Karlovy Vary
Mikki - Radek Forman
Nákladní 21
Karlovy Vary 360 05
e-mail: katerina.chrenkova@thun.cz

Vysočina
Thor - Miloš Holenda
Pod Vodárnou 2437
Havlíčkův Brod 580 01
tel.: 569 425 271
e-mail: milos.holenda@tiscali.cz

Brno
-

Olomouc
-

Zlín
Vulkán - Ing. Zdeněk Vopička
Spáčilova 3373
Kroměříž 767 01
e-mail: cck-km@volny.cz

Ostrava
Sten - Stanislav Holek
Francouzská 6017
Ostrava 701 00
tel.: 596 96 25 55
e-mail: eskadra@skaut.cz

Opět žádám
KRAJSKÉ KAPITÁNY,
aby si zkontrolovali své adresy
a telefonní čísla
a případné opravy
dali vědět na
mabab@seznam.cz

Prostornost: 52 117 BRT
Délka: 217,1 m
Šířka: 29,9 m
Výkon strojů: 55 205 kW (74 000 HP)
Rychlost 24 uzlů
Počet cestujících: 4595

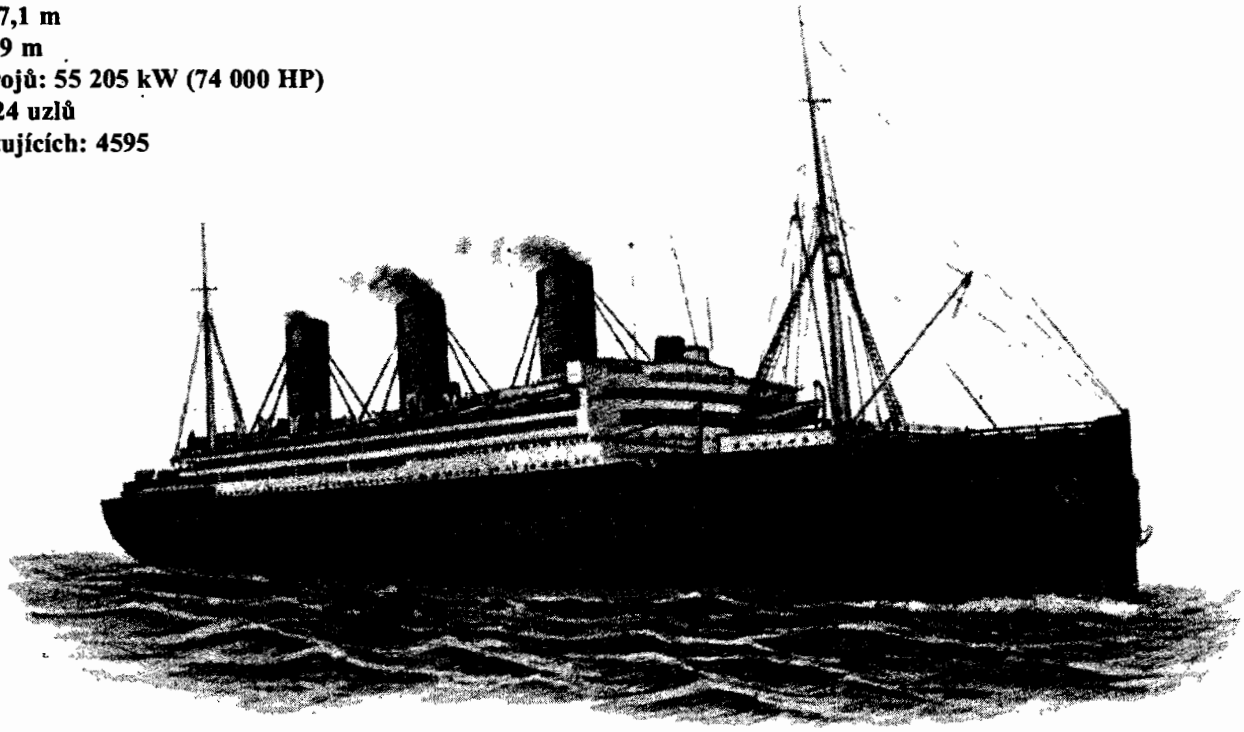

IMPERATOR ***1913***

Hamburg-America Line, Hamburk

Vulcan, Hamburk

V Německu vyvolala stavba lodí typu *Lusitania a Olympic* velké znepokojení. Aby německé společnosti získaly zpět ztracené pozice, podařilo se prosadit stavbu nové velké lodě pro Hapag. Velikostí a komfortem měla převýšit britské lodě, přestože se nepočítalo, že by byla rychlejší než *Mauretania*.

S její stavbou začali v červnu 1910 a na vodu ji spustili 23. května 1912. O novou loď projevoval velký zájem císař Vilém a na jeho počest ji nakonec nazvali *Imperator*. Poslední úpravy trvaly ještě rok a na první plavbu z Cuxhavenu do New Yorku vyplula 10. června 1913. Na palubě bylo místo pro 4594 cestujících a 1180 členů posádky. Stavba obra přivedla loděnici k bankrotu, a jak se ukázalo na její první plavbě, kvalitě to nepřidalo. Loď měla špatnou stabilitu, velmi se kolébala, s čímž cestující samozřejmě nebyli spokojeni. Úpravy si vyžádaly zkrácení trojice komínů, nahrazení příliš těžkého obložení palub a stěn lehčími materiály a přidání betonové zátěže na lodní dno.

V srpnu 1914 zakotvila v Hamburku a přečkala tam celou válku. Po jejím skončení nejdříve připadla Američanům a do srpna 1919 sloužila jako transportní loď. Potom kotvila v New Yorku a v únoru 1920 ji dostala Velká Británie. Pronajala si ji společnost Cunard Line a 21. února vyplula poprvé z Liverpoolu do New Yorku. Později, od června, se jejím domovským přístavem stal Southampton. V únoru 1921 ji Cunard definitivně odkoupil od britské vlády a loď dostala jméno *Berengaria*.

V září začala její půlroční modernizace v Newcastlu. Podle nových předpisů byly upraveny i prostory pro cestující a jejich kapacita se snížila na 2723 osob. Začátkem třicátých let se projevil silný pokles počtu cestujících a kapacita lodě bývala využita sotva z poloviny. V té době *Berengarii* přeřadili na výletní plavby na Bermudy a do Karibského moře. V roce 1938 se pro havarijní stav elektroinstalace musela vrátit z New Yorku bez cestujících. Po návratu do Southamptonu bylo rozhodnuto prodat ji do šrotu. 7. listopadu 1938 ji začali v Yarrow rozebírat. Na počátku války už zbýval jen holý trup bez nástaveb. Uvažovalo se ještě o její přestavbě na transportní loď, ale tato myšlenka se neuskutečnila a její trup nakonec v roce 1946 sešrotovali.

Kapitánská pošta ročník 2002/2003
Informační zpravodaj vodních skautů a skautek. Vydává HKVS vlastním nákladem jen pro vnitřní potřebu.
Příspěvky zasílejte na adresu:
• Ing. Zdeněk Hájek, Štěpánská 16, 110 00 Praha 1 (diskety s texty + papírové předlohy, obrázky).
• P. Česák, e-mail: cesak@volny.cz (jen texty – soubory ve formátu *.TXT)
• M.Babóová, e-mail: mabab@seznam.cz: texty – *.TXT, *.RTF; obrázky – *.JPG, *.TIF, *.CDR, *.GIF
Sazba a tisk: Tiskárna Ralsko, s. r. o., Mimoň, Malá ul. 168/III, PSČ 471 24, tel./zázn.: 487 862 704